

# SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 6 K, pol leta 3 K in za četr leta 1·50 K. Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdo bodo sam po njega, plača na leto samo 5 K. — Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje "Katoliškega tiskovnega društva" dobivajo lis brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 12 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije

## Amerika naša najnovejša sovražnica.

Amerika je na rusko mirovno ponudbo odgovorila s tem, da je Avstriji napovedala vojsko. Čuden, pa značilen odgovor na željo in ponudbo miru. Severnoameriške Zedinjene države se od 5. decembra, ko je severnoameriški kongres izjavil vojno napoved Avstro-Ogrski, nahajajo z našo državo v vojnem stajaju. Od vzhoda nam ruski boljševiki ponujajo roko za pomirovjanje, preko morja pa nam Wilson grozi s pestje, ki je ravnokar zgrabila za orožje proti nam.

Wilson ima za seboj ogromno večino ameriškega ljudstva. V Ameriki napoveduje vojno ljudstvo, ne pa predsednik. Ljudstvo izvršuje to svojo oblast po svojih zastopnikih, ki se zbirajo v dveh zbornicah, v zbornici zastopnikov in v višji zbornici, ki se imenuje senat. Obe dve zbornici tvorita takozvani kongres. Kongres se sestaja vsako leto prvi pondeljek v decembetu, in sicer brez posebnega predsednika, ki povabila. Zbral se je tudi na prvi pondeljek letosnjega decembra.

Dne 4. decembra je imel Wilson v kongresu govor, v katerem je med drugim izjavil: Naš cilj je seveda, da dobimo vojno, in to je gotovo, da ne bomo opešali v stremljenju za tem ciljem, niti ga ne bomo pustili izpred oči, dokler vojne ne dobimo. Ameriško ljudstvo hoče, da bodo poraženi oni, ki so vojno pričeli in ki onemogočajo mir. Potem, ko bodo nemška sila enkrat poražena, ko pride čas, da lahko govorimo o miru, ko bo imel nemški narod zaučanja vredne posredovalce, ki so pripravljeni v smislu svojega naroda pridružiti se pri temelju bodočih zakonov in pogodb človeške družbe splošni sodbi, potem bomo radi in brez pridržka plačali ceno za mir. Mi vemo, katera je ta cena: popolno nepristranska pravičnost v vsakem oziru in za vsak narod. N obenem merilo za pravičnost ni mogoče, dokler niso strene samovlastnikov. Nič prej ni mogoč nastop mirovnih posredovalcev. Naša sedanja naloga pa je, da še razširili svoje gospodarstvo na druge dežele in druge narode, tudi na veliko avstro-ogrsko monarhi-

jo, na balkanske dežele, na svobodno Turčijo in na Azijo. Te dežele se morajo zopet osvoboditi. Mir, ki naj ga sklenemo, mora zacetiti rane, mora osvoboditi narode. Osvoboditi se morajo tudi narodi Avstro-Ogrske, Balkana in Azijski Turčije pruske vojaške smovlaže. Naglašati pa hočemo, da nočemo Avstro-Ogrski na noben način škodovati.

Kaj naj storimo, da to vojno za svobodo in pravico pravično končamo? Odstraniti moramo vse ovire uspeha in urediti svoje zakone v vsaki smeri tako, da podpirajo svobodno izrabljvanje naših zmožnosti in moči kot bojujoča se država. Pri tem namoti, da smo sicer v vojni z Nemčijo, ne pa tudi z njenimi zavezniki. Zato nujno priporočamo kongresu, da takoj proglaši vojno stanje med Zedinjenimi državami in Avstro-Ogrsko. Ali vas preseneča to moje dokazovanje? Nič drugega ni, kakor neizogibna posledica tega, kar sem povedal: Avstro-Ogrska v trenutku ni svoj lastni gospodar, ampak samo podležnica nemške viade. Avstro-Ogrska viada ne nastopa po svoji lastni volji ali odgovarajoče željam in čustvom lastnega naroda, marveč kot orodje drugega naroda. Nastopiti moramo proti vojni sili Avstro-Ogrska s svojo vojno silo in smatrati moramo o srednje države kot enoto. Drugače ni mogoče končati vojno.

Nato je odsek za zunanje zaideve v zbornici zastopnikov predložil ta-le sklep: „Ker je avstro-Ogrska vlada napram včidi in narodu Zedinjenih držav s prekinjenjem diplomatskih odnosov in podpiranjem podvodniške politike Nemčije, s katero je Amerika v vojni, nastopala sovražno, in ker je Avstro-Ogrska svojim zaveznikom dovoljevala vsako podporo za nadaljevanje vojne na suhem in na morju proti vladu in narodu Zedinjenih držav, sprejmeta v kongresu združena senat in zbornica zastopnikov, da obstaja od 5. decembra opoldne med Avstro-Ogrsko in Zedinjenimi državami vojno stanje. Predsednik se pooblašča in pozivlja, da se posluži v boju proti Avstriji in za izvojevanje srečnega izida vseh vojaških in pomorskih sil Amerike, kakor tudi vseh pomožnih sredstev, ki jih ima vrla na razpolago.“ Ta sklep je zbornica zastopnikov sprejela z 363 glasom proti enemu socialističnemu glasu. V senatu pa je bil ta sklep sprejet enoglasno s 74 glasi. Nato je Wilson podpisal vojno napoved Zedinjenih držav, vročenih nad 100 milijonov prebivalcev.

Prvo vojno podvzetje Amerike proti nam bodo, kakor se poroča iz Novega Jorka, izvršila ameriška mornarica v Sredozemskem morju s sodelovanjem ameriških zrakoplovcev na italijanski fronti. Bodočnost bo pokazala, ali bodo Amerikanci mogli izvršiti svojo grožnjo, da se namreč bodo v boju proti nam poslužili vseh vojaških in pomorskih sil Amerike in vseh pomožnih sredstev, ki jih ima vrla na razpolago.

## Slovenski kmetje za Jugoslavijo.

Mursko polje, dne 10. dec.

Nemci, nemškutarji, „Štajerc“ in nemški časniki kričijo, češ, da slovensko kmetsko ljudstvo ni nadušeno za ujedinjenje avstrijsko-ogrskih Hrvatov, Slovencev in Srbov v skupno državo. Posebno ptujski „Štajerc“ se napihuje in napenja proti uresničenju jugoslovanskega združenja. Nemškatarsko motovalo, ki se toplo zavzema za nadaljevanje vojske in za vojni uspeh, kakor si ga želijo Vsenemci, skuša številko za številko dokazovati, da bi bilo tako združenje kvarljivo. Nemškutarji besedičijo slovenskemu ljudstvu, da bi se slovenskemu kmetu pod Jugoslavijo slabo godilo, da bi prišlo pod komando slovenskih in hrvatskih veljakov, da bi se morali plačevati mnogo višji davki kot dosedaj, da bi se naši ljudje namesto nemščine morali učiti hrvatskega jezika, da bi bila našim delavcem, obrtnikom in trgovcem pot v nemški „raj“ (nemški del Avstrije in v Nemčijo) zaprtia, da bi slovenski kmet svoje pridelke ne mogel spraviti v denar itd. Take vesti širijo ptujski, radgonski in menda tudi mariborski Nemci in posilnemci. Mi slovenski kmetje vsem tem nemškim in nemškatarskim jažem popolnoma nič ne verjamemo. Slovenski kmetje Murskega polja, Slovenskih goric, Dravskega polja in gotovo tudi iz ostalih delov Slovenske Štajerske in Slovenske Koroške smo se s celega srca pridružili jugoslovanski misli. Mi vidimo

## LISTEK.

### Vojni spomini.

(Januš Golec.)

(Dalje.)

XIII.

Na raznih potih.

**Kmalu** za Zaleszczyki so nas zrivali v železniške vozove, oddrsali smo bataljon za bataljonom v smeri proti Černovicam. Bukovinsko prestolico smo samo pozdravljali z vozov; v Novi Suzki smo izstupili in začeli z enim bataljonom pohod v Rarancze, selo ob ruski meji. Nad selom so nezadane višine, ki se vlečejo od Dnjestra do rumunske meje.

V to kratko razdaljo ob bukovinsko-ruski meji od Dnjestra do Rumunije so se zaganiali Rusi januarja leta 1916 z vso silo. Nameravali so prodreti naše postojanke za vsako ceno, da bi se polastili Černovic. Svoje pehotne napade so pripravljali z arterijsko bobnečim ognjem vsak dan po več ur. Šrapneli ter granate vseh kalibrov so padali tako na gosto po naših zakopih, kakor bi grabil z roko pesek in ga sipal proti našim strelskim jarkom. Po odnehu topništva se je vsula sovražna pehota proti naši črti v 8 do 10 vrstah ena za drugo. K sreči je bilo tudi naše arterijske nabito polno, da je lahko zaprla pot napadajočemu sovražniku, katerega so nato poskusile naše strojnice in pehota. Rusi so navadno napalili na nas po 8 do 10krat na dan. Prvi napad se je začel redno ob 4. uri z'utraj. To morijo, ta pogon v žrelo smrti so ponavljali Rusi dan na dan brez najmanjšega uspeha celih 21 dni. Naše postojanke so branili Hrvati domobranci in infanterija. O kakih strelskih jarkih ni bilo pri nas niti sledu več,

vse jih je bila zruvala in zasula sovražna artilerijska. Za časa bobnečega sovražnega ognja so tičali hrabri Hrvati za navpičnim grebenom za okopi brez kritja. Po prekinu bobnečega ognja se je vsula ruska pehota v naše razstreljene jarke; pri takih prilikah so Hrvati pobesneli na nož. Rusi so se predali ali pa jih je objel angel smrti.

V ta peklenki kot smo romali tudi mi z enim bataljonom. Mene je poslal polkovnik naprej v vas, naj se poogledam nekoliko po selu, če bi se morda dobilo kako nočišče. Ponudil se mi je za spremljavalca na tem potu naš novi polkovni zdravnik, ki je bil ravnokar premeščen iz zaledja na bojišče.

Kakor hitro sva prijezdila na holme pred vaso, nudil se je nama ob zatonu zimskega solinca lep pogled na celo dolinico, ki veže vasi Rarancze in Toporoutz. Rusi so ravnokar obispavali z arterijsko celo plan in naše postojanke. V večernem mraku je bilo neprestano bliskanje šrapnelov in razpok granat v črno-sivih, gostih oblakih za vojaško oko od daleč iz varne razdalje res nekaj mikavno lepega. V ta prizor je zastrmel moj spremjevalec-zdravnik in vzdihnil:

„To je pa nekaj čarobnega! Še lepše se vidi od tukaj nego v kinu.“

Sem si pa mislil po tihem: le potrpi fant, ko dospava do vasi, se boš povspel do drugih pojmov o čarobnosti arterijske.

Moral sem še novine razložiti: kaj da so granate in kaj šrapneli. Kako se da ločiti: če kadar strelja naši ali sovražni topovi, kako se loči strel poljskega kanona od habvje itd. Podučil sem ga še, da morava stopiti sedaj s konj, sicer bi naju lahko Rusi proti najini volji krvavo krstili.

Zmuzala sva se v grabo za vaškim pokopališčem, stopajoč previdno peš naprej pred konji.

Ko sva dospela do prvih hiš v selu, se je začel ravnokar sovražni napad. Po vasi so pribrenča-

le krogle iz pušk od vseh strani. Dolgo časa sva se motala med hišami pri rezkem pisku jeklen.

Zdravnik je napenjal ušesa, zastiral zdaj levo zdaj desno uho z roko in gledal v zrak, kakšni kebri pač frčijo v zimskem času po selu. Ugledal nič živemu bitju podobnega, pa me je le vendar vprašal:

„Kaj pač pofrčava sicer nevidno, a razločno slišno mimo ušes?“

Temu neizkušenemu vprašanju sem se le nasmehnil, mu pokazal luknjice v steni sosedne hiše, kjer se je ravno videlo, kako se zaganjajo jekleni kebri v zid. Mož je vidno pobledel, se sesedel, zakoopal glavo v obe dlani in jadikavo žalostno vsklikal:

„Da, da! Vi se lahko posmihate, ker ste sami na svetu; a jaz imam doma ženo z otroki. Med nebroj krogلامi sem stopal varno; oh, kaj, ko bi me katera zadela!“

Res žal mi je bilo, da sem mu z enim samim migljajem na steno odpihnil ter razblnil vse veselje in ves čar bojnega polja. Toliko sem ga še prgovoril, da se je dvignil, mi sledil v hišo in tamkaj čkal name. Od tedaj ga nisem videl nikdar več v bližini kake nevarnosti.

V trdi noči je dospel naš bataljon in moral takoj pod hrib za postojanke v rezervo za vsak slučaj potrebe. V noči je zakrilatil po celi bojni dolinici mir. Niti en strel se ni oglasil; vse je počivalo izmučeno in izmozgano od podnevnih bojev. Še sedaj kot invadilu mi je srce polno hvale do ruske arterijske, ki miruje ponoči in ne krati vojaku potrebnegata spanja. Na ruski fronti se lahko človek v noči zasluženo odzadahnje in nemoteno naspi. Pač pa so Rusi bolj zgodnjih nog; to so dokazali osobito pri Raranczah, kadar so otvarjali svoj ognjeni ples točno ob 4. uri v jutru.

(Dalje sledi.)

v uresničenju te velike Krekove misli našo gospodarsko in narodno rešitev. Nemškonacionalni psički in nemškutarski jazbeci naj lajajo in grizejo kakor hočejo, slovenski kmetje so kakor en mož za veliko avstrijsko Jugoslavijo. Mnogim še ni popolnoma jasno, kakšne prednosti, ugodnosti in koristi bi imeli slovenski kmetje od Jugoslavije. Kot slovenski kmet bočem v tem pogledu povedati in razložiti nekaj misli.

1. Kmet bi prišel v jugoslovanski državi do svojih pravic. Na Stajerskem in Koroškem smo kmetje v deželnem zboru, deželnem odboru, v večini okrajnih zastopov, v Kmetijski družbi v manjšini. Povsod nam komandirajo nemški tovarnarji, nemški meščani, nemški grofje in baroni, nemški uradniki. Sklepajo se postave in odredbe, ki so v škodo ne samo slovenskemu, ampak sploh vsemu kmetskemu stanu. Vzemimo za primer samo Štajersko! Kakšen je naš lovski zakon in kdo ga je sklenil? Kdo je sklenil vinski davek? Kdo je tako nesrečno gradil graško deželno bolnišnico? Kdo je kriv, da še Ljutomer po železnici ni zvezan z Ormožem in da obsoletski kraji ne dobijo železnice? Kdo je kriv, da še Pesnica in druge reke ter potoki in budourniki na Slovenskem Štajerskem niso regulirani? Kdo nosi krivdo, da so cestne razmere v naših krajih tako strašno slabe, da mnogo slovensko-štajerskih okrajev niti najpotrebnejših cest nima? Kdo nosi krivdo, da se večina štajerskih deželnih doklad porabi za mesto Gračec in nemški del deželje, Slovenski Štajer pa se v vsakem oziru zanemarija? Deželni zbor in deželni odbor, v katerem imajo vsled krivično sestavljenega volilnega reda nekmete-Nemci veliko večino, sta vsega tega kriva. V Jugoslaviji, ki bi bila po ogromni večini kmetska država, pa bi prišel kmetski stan v vseh postavodajnih zborih do svoje odločajoče veljave. Jugoslovanski kmet bi imel večino v jugoslovanskem deželnem, oziroma državnem zboru. In tudi z jugoslovanskimi meščani, trgovci in industrijevi bi naši kmetski zastopniki ložje izhajali, ker vsi ti kot večinoma kmetski sinovi bolj poznaajo kmetske razmere in so nam mnogo bolj naklonjeni nego zagrizeni nemški meščani in bogataši, ki mnogokrat slovenskega kmeta živega ne morejo videti. Postavodajna zastopstva jugoslovanske države bi gotovo živo skrbela za gospodarski napredok kmetskega stanu. Deželni zbori in odbori v naših deželah pa samo z novimi davki in bremeni, ter s postavami, ki so prikrojene v korist meščanov, industrijalcev in bogatašev, ovirajo napredek in razvoj kmetskega stanu.

2. V Jugoslaviji bi izginilo potujevanje. Srce boli človeka, ko vidi, koliko slovenske dece se v nemških šolah odtuji materemu jeziku, koliko slovenske krv se prišteva po mestih in obmejnih krajih med nemško, koliko rodovitne in krasne slovenske zemlje leto za letom preide v last nenasitnega, grabežljivega tuja. Nemci so v naše lepe slovenske kraje zanesli in vsili na narodni spor. Dočim se ustanovi v vsaki vasi že za tri nemške otroke nemška šola, ne dovolijo Nemci za tisoče slovenskih otrok v Mariboru, v Gračcu, Celovcu in drugih mestih poduka v materinščini. To grdo potujevanje bi v Jugoslaviji izginilo. Vsak narod bi dobil svoje narodne pravice, svoje šole in vse, kar mu je potrebno za kulturni napredok.

3. V Jugoslaviji bi dobiti tudi domače uradnike - rojake. Vsak slovenski kmet ječi sedaj pod težko butaro čudnih naredb, odlokov in odredb, ki jih izdajejo uradniki pri naših namestnijah, glavarstvih in davčnih oblastih. Dikatih odredb so n. pr. rekvizicije krompirja in drugih živil v naših krajih. Sestavljajo jih uradniki, ki ni so našega rodu in nimajo sreca za nas.

Slovenski kmetje upamo, da bo zgrajena naša Jugoslavija tako, da se bomo v njej srečne čutili ne samo mi kmetje, ampak tudi vsi drugi stanovi.

Iz navedenih vzrokov smo slovenski kmetje kar kar en mož vsi za skorajšnje uresničenje naše velike jugoslovanske misli. Naša srčna želja je, da bi cesar Karel prav kmalu postal tudi naš jugoslovanski kralj.

Naše poslance pa prosimo, da tudi v bodoče takoj odločno zastavijo vse svoje moči za ujedinjenje vseh avstrijskih jugoslovenskih bratov.

## Grobanje trt.

Leto za letom se dogaja, da nam nekaj trt v vinogradu iz raznih vzrokov usahne. Take trte je

treba nadomestiti, ker postane sicer nasad redek in malo rodi.

Pri starih trtah smo bili navajeni trte z grobanjem nadomestiti in zato se tudi pri novi trti vino-gradniki zopet radi poslužujejo grobanja, ne glede na to, če je to prav ali ne. Treba je tedaj, da se glede grobanja trt izpregovori odločna in resna beseda: Ali je in v katerih slučajih je grobanje cepljenih trt na mestu?

Cepljena trta obstoji iz dveh delov: iz ameriške divje trte kot podlage, to je podzemeljski del trte, in iz evropskega, nadzemeljskega dela, to je žlah-tent, trtni les, ki rodi.

Zakaj cepimo žlah-tent (domač, evropski) les na divjo ameriško podlago, je vsakomur dobro znano. Enostavno zato, ker vemo, da se korenine, ki izrasajo iz ameriškega trtnega divjaka, zoperstavljajo trtni uši, da jih torej trta uš ne more uničiti, dočim ko korenine, ki izrastejo iz domačega, evropskega lesa, trtna uš objeda in trto s tem uniči.

Napačno je mnenje mnogih, da s tem, če posadimo ameriško cepljeno trto, trtno uš iz vinograda preženemo. Trtna uš se nahaja tudi na cepljenih trtah in živi tudi na ameriških trtih koreninah, le uničiti jih ne more. Kakor hitro pa na eden ali drugi način spravimo evropski (domač) les cepljene trte v zemljo, da napravi korenine, na katere se trtna uš takoj preseli, se na njih močno pomnoži in jih slej ali prej uniči.

Zato ne bodo mogli nikdar ameriško trto kot podlago opustiti. Vsakor pa, ki trto groba ali tako sad, da pride domač les v zemljo, mora biti pripravljen, da mu prej ali slej trta vsled poškodb po trtni uš pogine.

Grobanje cepljenih trt se zaradi tega v splošnem ne more priporočati, ker skrajša življenje vino-grade.

Ce nam torej kakša trta v vinogradu pogine, skušajmo jo nadomestiti s cepljeno trto na ameriški podlagi. To mora biti pred vsem vedno pravilo pri mladem trtnem nasadu.

Vinogradniki, nikar ne grobajo trt v mladih nasadih! S tem bodete kmalu ob vinograd. Izkopajte že v jeseni globoko in široko jamo, spomladni poset vanj lepo, močno cepljeno, pridenite dobre zemlje in komposta ali hlevskega gnoja, poskrbite za trto, zlasti s tem, da jo dobro škopite, in kmalu bo dohitela osfale starejše trte.

Grobanje cepljenih trt je edinole na mestu v starih nasadih, tam kjer je že veliko luknenj v vinogradu in kjer vidimo, da vinograd itak že ne bodo mogli dolgo držati, temveč da ga bodo morali kmalu prenoviti. Tam lahko grobam, da še v zadnjih letih prostor bolj izkoristimo. Pet, šest, znabit tudi več let bo taka grobana trta še dobro rastla in rodila, potem bomo pa morali vinograd nanovo prerigolati in nove, cepljene trte posaditi.

Ce pogrobamo cepljeno trto, reide jo najprvo ameriške korenine materne trte. V drugem in tretjem letu naredi trta iz pogrobane žlah-tenga lesa veliko korenin, katere pomagajo trto rodit. Zato bomo videli, da v drugem, tretjem in znabiti še v četrtem letu pogrobana trta posebno dobro raste in roditi. A od tega časa naprej prične nazadovati. Na koreninah, ki so nastale iz pogrobane domačega lesa, se zaploidi trtna uš in jih prične objedati.

Ce je medtem korenina materne trte že preveč oslabela, bodo pogrobane trte kmalu pričele pešati. Le če je korenina materne ameriške trte dovolj močna, potem ostanejo grobane trte dalje v močil a več kot šest do osem let bodo komaj preživele.

Glede grobanja veljajo torej naslednja pravila:

1. Ameriške cepljene trte grobaj le v sili in sicer le zato, da nadomestiš posamezne pognute trte, ne pa da vinograd pomlađis.

2. V mladih nasadih nikar ne grobaj, temveč nadomešaj pognute trte le z močnimi in zdravimi cepljenkami.

3. V starih nasadih, kjer podšajanje vsled močnega razvoja korenin starih trt, vsled hude sence itd. nima uspeha, lahko nadomestiš pognuto trto z grobanjem. Izberi pa zato vselej le močno trto.

4. Nadomešaj trte v tem slučaju po možnosti le z vlačnicami in le če to ni mogoče, pogrobaj celo trto.

B. Skalicky.

## Oddaja mleka v mariborskem okraju.

Kakor izvemo, namerava mariborsko okrajno glavarstvo prihodnje dni na občinska predstojništva izdati odlok, po katerem se bo uredil promet z mlekom. Glavarstvo zahteva za preskrbo mesta Maribor, da morajo posestniki oddati od vsake krave-mlekaričce 1% in nepošnetega mleka. Glavarstvo se sklicuje na § 9 cesarske odredbe z dne 24. marca 1917, drž. zak. štev. 131, in namestniškega odloka z dne 25. aprila 1917 štev. L W 15 H 104 1917. Župan bo moral se staviti poseben seznamek za oddajo mleka obveznih posestnikov s pristavkom dnevno zahtevane množine mleka.

Ta odlok bo hudo prizadel mnoge družine. Kray-mlekarič je zelo malo, sena ni, otrobov ni, —

vsled tega je tudi mleka dandanašnji izredno malo. Ker primanjkuje masti, uporablja ljudje na deželih mleko namesto zabele. Uvažujemo, da je v mestih posmanjkanje mleka zelo občutno, a posmisli se mora, da so tudi na kmetih otroci in stari ljudje, ki ne morejo biti brez mleka. Radi tega bo mnogim družinam nemogoče oddajati mleko. Po našem mnenju bo dolžan dajati mleko glavarstvu le tisti, ki ima več krav-mlekarič in ki ima le manjše število oseb pri hiši. Na vsak način bi moral glavarstvo določiti, koliko mleka se mora pustiti posamezniku z ozirom na število oseb in krav-mlekarič.

Zupani naj pri sestavljanju seznamkov za oddajo mleka pazijo, da ne bodo te sezname napačno sestavljeni. V seznamek krav se naj izrecno zapišejo le tiste krave, katere so ob času sestavljanja seznamkov res mlekarice. Močno brejih krav in krav, ki dajejo le malo mleka, to so vprežne krave, po našem mnenju ni treba vpisovati v te sezname.

Ker bodo nabiralcji mleka v posameznih občinah oproščeni vojaške službe, naj se isti takoj zglašijo pri prehranjevalnem uradu mariborskoga okrajnega glavarstva. Za Slovenski Štajer se je ustanovilo v Mariboru mleko-preskrbovalni urad, ki posluje v hiši Parkstrasse št. 18. Ta urad vodi potovanjski učitelj g. Pirstinger.

Opozarjamо naše ljudi, da morajo župani pri razdelitvi oddaje mleka pravčno in strogo nepri-stransko postopati. Na vsak način se mora pridelovalcem pustiti toliko mleka, kolikor ga neobhodno potrebujejo za prehrano svoje družine. Če se bodo zgodile kakе nerdenosti, prosimo obvestila.

## Cenjenim naročnikom!

Zadnjič smo priložili poštne položnice. Cenjene naročnike prosimo, da nam začnejo takoj pošiljati naročnine za 1. 1918, ker ob novem letu in v januarju smo z delom preobloženi, ako vseh 32.000 naročnikov takrat pošlje denar.

Draginja za tiskarske potrebščine je že grozna. Samo nekaj vzgledov. Za vagon papirja smo poprej dali 2400 K, zdaj plačamo 15.000 K; kilogram barve je poprej stal 1 K 10 v, zdaj stane K 4.50; kilogram surovega olja poprej 14 v, zdaj 44 v, mazilno olje poprej kilogram 68 v, zdaj K 3.50 i.t.d. Papirja rabimo 9 vagonov na leto, in bi bil stal poprej papir za celo leto 21.000 K, zdaj pa moramo zanj plačati 135.000 K. To so velikanske razlike!

Raditega smo prisiljeni našemu listu naročnino zvišati, česar nam naši razumni čitatelji gotovo ne bodo zamerili.

V prihodnjem letu bo torej stal Slov. Gospodar za Avstro-Ogrsko in Nemčijo.

<b>Za celo leto</b>	<b>K 8;</b>
<b>za pol leta</b>	<b>K 4;</b>
<b>za četr leta</b>	<b>K 2.</b>

Za aktivne vojake pa ostanejo stare cene: za celo leto K 4.—; za pol leta K 2.—; za četr leta K 1.—.

Obenem prosimo svoje prijatelje, da pridno agitirajo za naš list, da bo Slov. Gospodar v vsaki slovenski hiši na Štajerskem. Število naročnikov mora poskočiti na 40.000—.

## Naše žrtve za domovino.

Vaš sin Anton je padel. Kratek je bio njegov trpljenje. To prežalostno novice je sporočil prijatelj in tovariš padlega junaka ugledni hiši Avguštin Jager, p. d. Tomaževim, v vasi Dolec, župnije S. v. Jurij ob južni žel. Umevno, da je ta žalostna novica do dna srca pretresla njegove ljube domače in nas vse, ki smo rajnega poznali. Sa je bil fant-poštenjak, priljubljen povsod. Služil je kot narednik pri domačem junaškem pešpolku Štev. 87. Dvakrat je tekom vojske nevarno zbolel, a zopet okrevl. Ko pa je sedaj tretjič šel braniti svoj ljub dom proti verolomnemu Lafiu, dopadlo je Previdnost božji, poklicati ga k sebi, starega šele 22 let. V duhu stojec ob svojem preranem grobu v daljini tujini ti kličemo: Dragi Anton! Počivaj v miru in na svetedenje tam, kjer ni več vojske in gorja!

Dne 19. maja je bil zadet od sovražne granate in zastrupljene kroglo Anton Ferk, doma iz Selnice ob Muri, župnije St. Ilj v Slovenski gor. Umrl je v vojaški bolnišnici. Pokopan je v Proseku pri Trstu. Bil je tako priden in vsem priljubljen mladenič. Do svojih mladih let je bil mizarski pomočnik. Se po smrti je bil odlikovan s križcem in srebrno kolajno.

Za domovino je daroval dne 24. oktobra pri Boču svoje mlado življenje 21 let star mladenič Iv. Vučajnk, edini sin župana v Gaberju pri Dobovi ob Savinji; bil je vzor vsem mladeničem v župniji, najljubša pot mu je bila v cerkev, kateri je izročil svoj zaslужek, prihranek 300 K.

Pri Trevizu na Laškem je padel dne 12. novembra Ivan Volovec, vrl mož, mizar v Michelovej, 35 let star, zapustivši ženo in tri nedorasle otroke. To sta 45. in 46. žrtev v dobovski župniji.

## Na bojiščih.

Na italijanskem bojišču smo zopet dosegli uspeh, in sicer na dveh mestih: ob izlivu Piave in na črti zahodno od Piave v smeri mesta Asiago. Ob spodnjem toku Piave so Boroevičeve čete prodrele na zahodni breg reke in so se utaborile ob reki Sile (del izliva Piave) v bližini kraja Capo di Sile. — Na severni točki, t. j. med Piavo in Brento prodiramo proti jugu. Hecendorfove čete so zavzale celo vrsto važnih višinskih postojank. Vsled tega se je začela rahljati laška fronta med Brento in Piavo. Na laški strani so stopile v boj že prve angleško francoske čete. — V noči od 9. na 10. decembra je bila z angleškim torpednim strehom v Adriji potopljena avstrijska bojna ladja »Wien«. Posadko so večinoma rešili. Ladja je bila dolga 93,3 m, široka pa 17 m. Posadka je štela 441 mož. — Pri mestu Kar bré na francoskem bojišču so Nemci Angleži in Francoze potisnili nekoliko nazaj. — Sicer pa razun padca Jeruzalem na nobenem bojišču nič posebnega.

## Premirje z Rumunijo. Orožni mir z Rusijo.

Ko je Rusija stopila z Avstrijo in Nemčijo v pogajanja za premirje, je Rumunija uvidela, da se mora vdati v neljub položaj in je sajma — kar seveda kralju Ferdinandu ni ljubo — zaprosila za premirje, ki se je te dni že tudi sklenilo. Naše uradno poročilo z dne 10. decembra namreč poroča, da se je med rusko-rumunskimi in našimi četami, ki stojijo v prostoru med Dnjestrom in izlivom Donave, sklenilo premirje. Za čete, ki stojijo severno od Dnjestra do Severnega morja, pa je komisija, ki se posvetuje o premirju, sklenila samo orožni mir do 17. decembra. Pogajanja za premirje na ruski fronti ugodno napredujejo in se bodo prihodnje dni nadaljevala na nekem kraju za rusko bojno črto. Do sedaj so se pogajanja vršila na nemški strani.

## Kitajci in Japoneci korakajo proti Rusiji.

Iz Štokholma brzojavljajo dne 8. decembra, da so kitajske čete vkorakale v rusko mesto Charbin v Mandžuriji, japonske pa v znano rusko pristanišče Vladivostok.

## Še en sovražnik Nemčije.

Ameriška ljudovlada Ekvador je pretrgala diplomatične zveze z Nemčijo. Ekvadorska vlada je dala zapleniti nemške ladje, ki so bile zasidrane v ekvadorskih lukah.

## Vstaja na Portugalskem.

Dne 5. decembra je na Portugalskem izbruhnila vstaja. Središče vstaje sta bili mesti Lizbona in Oporto. Prekučuške čete so v 48urnem boju pred mestom Lizbona pravljale vladne čete. Dosedanja vlada, ki je bila sestavljena deloma iz monarhistov — pristašev stranke, ki se zavzema za zopetno upostavitev kraljestva — je odstopila. Novo vlado so sestavili pristaši struje, ki je za zvezo z Anglico. Izdali so oklic na portugalsko ljudstvo, v katerem pravijo, da se hočejo boriti za obstoj portugalske ljudovlade in ob strani stare zaveznic Portugalske — Anglijе.

## Nemčija izgubila vse kolonije.

Nemška posadka, ki je dosedaj branila zadnji del naselbine Nemška Vzhodna Afrika, se je moral umakniti pred sovražno premočjo ter tako

tudi to kolonijo prepustiti Angležem. Tako je Nemčija izgubila vse kolonije do zadnjega kosa.

## Škof Jeglič o jugoslovanskem vprašanju.

Ljubljanski škof je v »Domoljubu« z dne 6. decembra objavil pismo vernikom, v katerem sodi o jugoslovanskem vprašanju in njegovi rešitvi tako-le:

„Naši najboljši možje so prepričani, da na jugu Avstrije ne bo miru, dokler bodo vsenemške stranke mogle Slovencem kratiti njihove narodne pravice in brezobzirni Madžari z vso silo tlačiti Hrvate in Slovence, ki prebivajo na Ogrskem in na Hrvatskem. Vsenemci in Madžari snujejo nova nasilstva in nam očitno groze; ne le na shodin, ampak celo v državnih zbornicah. Zraven teh so se oglasili še drugi naši sovražniki, ki hočejo nas Slovence in Hrvate odtrgati od naše ljubljene, od naše preslavne habsburške vladarske rodovine, od našega nad vse čistane cesarja Karla!

V teh okolnostih so bili prepričani in so še najboljši možje, da miru in pravice ne bo, dokler bomo mi zvezani z Nemci, Hrvati pa z Madžari. In ker je na Dunaju odsek, ki prenareja ustavo, so vsi jugoslovanski poslanci skupno podali izjavo, da mi avstrijski Slovenci, Hrvati in Srbi hočemo biti polnoma ločeni od Nemcev in Madžarov ter združeni biti v skupno državo v mejah Avstrije in pod žezлом naših Habsburžanov.

Tudi jaz sem s polnim prepričanjem to izjavo podpisal ter branil njo in sebe na Dunaju. Pa tudi vsem, da zadovoljni Jugoslovani bodo najbolj čvrsta in zvesta obramba Avstrije na jugu in ob Jadranškem morju zoper vse njene smrtnje sovražnike.

Veste, kdo ne mara za Avstrijo, ne mara za naše cesarje? Najbolj zagrizeni sovražniki so brezbojni prostozidarji, ki sovražijo Boga in Cerkev katoliško. Ker je Avstrija še edina katoliška država in ima vladarje zveste katoliški Cerkvi in sv. Očetu, zato jo hočejo razdreti. Dokler je pa ne morejo, jo slabe s tem, da v njej hujskajo narod zoper narod, da v njej podpihujeta peklensko mednarodno sovražstvo. Mi pa hočemo imeti močno Avstrijo, s studom odbijamo od sebe njene sovražnike, pravico hočemo za vse narode v Avstriji, pravico pa tudi za nas avstrijske Slovane na jugu.

Vse to sem Vam natanko pojasnil, da Vas ne zbegajo besna nasprotovanja v tem oziru, posebno od strani nam krivičnih vsenemških strank in brezobzirnih Madžarov, in prepriči, ki so se žalibog zanesli tudi po Hrvatskem in po Bosni.“

## Državni zbor.

V državnih zbornicah se je v sredini seji nadaljevala razprava o nagodbi z Ogrsko. Češki socialdemokrati poslanec Tušar je podal izjavo, da v češkem narodu ni nobene stranke, ki bi si ne želela samostojne države, s katero bi bili tudi združeni poltretji milijon Slovakov, ki se nahajajo pod madžarskim jarmom na Ogrskem. Ko je še govoril ministrski predsednik o uvozu živine in mesa iz inozemstva, se je vršilo glasovanje o nagodbi. Zbornica je s 188 glasovi proti 165 glasovom sprejela zakonsko predlogi o nagodbi. Proti nagodbi so glasovali Čehi, Jugoslovani in socialni demokratje. Rusini so pa pred glasovanjem zapustili zbornico. Prihodnja seja bo sklicana pismenim potom. — V isti seji je tudi bilo vloženih več vprašanj, predlogov in interpelacij. Poslanec dr. Verstovšek je stavil predlog, v katerem poziva vlado, da naznani zbornici vse tajne dogodbe in naredbe glede izvajanja živine in mesa ter vse tajne pogodbe v zadevi nagodbe med Avstrijo in Ogrsko. Pozival je nadalje vlado, da storiti odločne korake pri ogrski vladi, da se prebivalstvo enakomerno oskrbi z živilim, da se zopet upostavi popolna prometna prostost med obema državnima polovicama. V drugi svoji interpelaciji je pozival vlado, da se zgradi železniška proga Krapina do Štajerske meje in zveže s progo Grobelno—Rogatec, in še več drugih železniških prog ter končno zahteval, da se napravijo ugodnejše železniške zveze na proggi Zidanmost—Zagreb. — Poslanec dr. Verstovšek, Pišek in Roškar so stavili interpelacijo do ministra za ljudsko prehrano v zadevi revkizicij na Slovenskem Štajerskem, ker se prebivalstvu ne pusti zadostne množine žita. Interpelacija poziva ministra, najda političnim oblastim stroga navodila, da se mora pustiti kmetu prepisana množina žita za preskrbo dežavcev. — Poslanec dr. Benkovič in tovariši so stavili interpelacijo, v kateri zahtevajo, da se Štajerska in Kranjska izloči iz vojnega ozemlja in da se vsled tega odpravi cenzura pisem, brzojavk in drugih poštnih pošiljatev, kar sedaj močno ovira promet, da se odpravijo razne prometne težkoče na železnicah in da se zboljšajo razmere glede preskrbe prebivalstva. — V delegacijah je v vojnem odseku imel vojni minister govor, v katerem je podal sliko o stanju in razvoju naše armade tekom vojne. Omenil je veliko delo za armado v zaledju ter nagašnil, da je armada sedaj z vsem potrebnim dovolj preskrivena. Nadalje je navajal, da je sedaj v naši državi 1½ milijona vojaščine oproščenih. V vojno službo je bilo poklicanih 10.000 zdravnikov. Naši sani-

ti se imamo zahvaliti, da se je uspešno preprečilo razširjanje raznih vojnih nalezljivih bolezni. Jetičnih vojnih oseb je sedaj 45.000, invalidov pa 200.000. Od vseh ranjencev se jih 85% zopet porabi za vojno službo, 10% jih je sposobnih za delo, 5% pa takih, ki so res invalidi. V raznih vojaških bolnišnicah je zaposlenih 7000 sester in 15.000 strežnic. Vojni vjetnikov se nahaja v naši državi 10.000 časnikov in 1.750.000 mož. Zanimivi so sicer ti podatki, toda še bolj bi bili zanimivi, ako bi nam bil vojni minister tudi povedal, koliko naših vojakov je padlo in koliko se jih nahaja v vojnem vjetništvu. A hvaležni bi mu tudi bili, ako bi nam bil povedal, kako se vojaški oproščenci porazdelijo na Slovane, na kmetsko in moščansko prebivalstvo. Ako bi nam bil to povedal, bi mi Jugoslovani in naš jugoslovanski kmet ne bil na prvem, ampak prav na zadnjem mestu, pač pa bi prednjačil glede števila padlih in ranjenih.

## Primerne manjše.

Duhovniška vest. Č. g. Alojzij Mešiček, kaplan v Kamnici pri Mariboru, je premeščen v Kapelo.

† Villjem Pfeifer. V Krškem ob Savi je v starosti 76 let umrl bivši slovenski deželni in državni poslanec Viljem Pfeifer. Vnetemu zagovorniku slovenskega kmeta svetila večna luč!

Imenovanje. Štajerski češki odbor je izvolil pomožnega uradnika deželne bolnišnice Franca Hribenika kanclistom.

Za Jugoslavijo. Načelnštvo Jugoslovanskega kluba na Dunaju se je poslala dne 5. decembra naslednja izjava: Občina Sv. Vid nad Valdekom je v svoji seji dne 28. novembra 1917 soglasno sklenila sledoč izjavo: Z navdušenjem se pridružuje deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917 za združenje Jugoslovanov v samostojno in neodvisno državo pod habsburško krono. Ravnotako se iskreno pridružuje blagim prizadevam sv. Očetu Benedikta XV. in našega presvitlega cesarja Karla I., da se čimprej konča strašna vojska in sklene pravičen in časten mir. Martin Tamše Jr., župan. — Za ujedinjenje avstro-ogrskih Jugoslovanov so se še nadalje izrekle občine Čršak in Selnic ob Muri v Šentiljski župniji ter Vurberg pri Ptuju.

Za deklaracijo sta se izjavili, kakor se nam še poroča ob sklepnu uredništu tudi občini Št. Il pod Turjakom in Mislinja pri Slovenjem Gradcu. Občini se soglasno pridružujeta deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja t. l. z odločno zahtevo samostojne države jugoslovanskega naroda pod vlogo Habsburžanov. Izjavi sta se poslali Jugoslovanskemu klubu. — Občinska odbora Grušovje in Vrholje pri Pihovi sta se v svoji seji dne 9. decembra pridružila deklaraciji Jugoslovanskega kluba in zahteva, da se izvrši zedinjenje. Sklep se je odpostal naravnost Jugoslovanskemu klubu.

Zahvala slovenskih vojakov našim poslancem. Slovenski vojaki s fronte nam pišejo: Citamo »Slov. Gospodarju« in »Straži«, da naši poslanci res delujejo za nas, za naš narod, za naše pravo. Mi vojaki v strelskih jarkih se jim najiskreneje zahvaljujemo za njih požrtvovalno delo. Upamo, da bo Slovencev na svoji zemlji svoj gospodar. Bog živi naše jugoslovanske poslance! Bog živi njih načelnika dr. Korošca! Četovodja Tinče Tušek, desetni. M. Prelig Jernej Uršej, J. Pezdirec in na stotine drugih.

„Štajerčevi“ podrepniki. Na Ptiju je Linhart okoli sebe zbral nekaj možkarjev iz ptujske okolice, katerim je pripovedoval, kako vzorno se gospodari v ptujskem okraju in kako kvarljiva je za slovensko ljudstvo združitev Slovencev, Hrvatov in Srbov v eno državno enoto pod habsburškim žezлом. Možkarji-nemškutarji so prikimali ali pa zadremali in sprejeti je bila resolucija, ki jo je sedaj Linhart razširil po nemških časnikih kot pesek za nemške oči. Pa ne bo nič pomagal. Nemci vendar niso več takoj neumni, da ne bi vedeli, da nemškutarji ne morejo sediti in odločevati, kaj je nam Slovencem v prid in kaj v škodo. Sodba našega ljudstva je ta, da je največja škoda za naš narod in za celo našo državo zgrajeno in požrešno vsenemštvu, s katerim so prešnjeni nemški nacionalci raznih strank in tudi izdajice slovenskega naroda, obžalovanja vredni nemškutarji. Kako žalostne postave so ti „Štajerčevi“ podrepniki, ki so se dne 8. decembra zbrali v Ptiju, že iz tega sledi, ker niso objavljena imena tistih „občinskih predstojnikov okoli 50 občin ptujskega okraja“, ki so podpisali omenjeno protijugoslovansko izjavo. Naše občine, ki se pridružujejo naši jugoslovanski deklaraciji, se ne skrivajo za splošno označbo brezimnih predstojnikov brezimih občin, temveč jasno in javno povedajo svoje ime. „Štajerčevi“ podrepništvo pa se skriva, ker ga je sram slovenske javnosti na Spodnjem Štajerskem. Kakšne vrednosti so ti nemškutarji izjavili in njihove izjave, dokazuje pohvalna izjava teh nemškutarjev za Orniga in njegovo blagonsosno gospodarsko delo med vojsko. V tem je blagonsosno delo ptujskega okrajnega zastopa, je dobro znano. Potezanje za to, da bi se pri vojnih podporah na deželi postopalo bolj skopo, v mestih pa

boli rádodarno; potegovanje za nižjo ceno živine; predajanje galice za tako visoko ceno, kakor pri nobenem drugem okrajnem zastopu: to so le nekatere točke tega blagonsnega gospodarskega delovanja. Če je že gospodarsko delo nemškarjev tako blagonsno za slovenski narod, kolika blagonsnost je še le v njihovem političnem stremljenju, ki gre za ten, da se naš narod popolnoma usužnji v svenemstvu in njegovim ponemčevalnim ciljem ter se vkuje v verge narodnega in političnega hlapčevanja. Živila torej gospodarsko, narodno in politično svobodna Jugoslavija pod habsburškim žezlom!

**Oslepeli slovenski vojaki v Gračcu** prosijo sl. javnost, da se jih na Božič spomni s cigaretnimi ali smodkami ali tobakom. Prijazna darila, tudi v najmanjši množini, sprejme pisarna „Dobrodelenost“ v Ljubljani, Kolodvorska ulica 35.

**Poštni zavoji vojnim vjetnikom za božično dobo.** Poštna uprava določa, da za dobo od 1. do 22. decembra 1917 poštni uradni ne sprejemajo zasebnih poštnih zavojev za naše vojne vjetnike in internirance, ki se nahajajo v vjetništvu sovražnih držav.

**Za slovenske vojake na Dunaju.** Števil slovenskih vojakov, ki se nahajajo na Dunaju kot ranjeni, rekonvalscenti ali invalidi, je mnogo večje, kot bi se sodilo. Ti ubogi vojaki so bili večinoma sami sebi prepričeni ter so le zdaj pa zdaj dobivali kak obisk od maloštevilnih slovenskih duhovnikov, ki so se s požrtvovalnim trudom brigali zanje. Ko so se v zadnjem času stiki med slovensko dunajsko inteligenco poživeli, je prišlo tudi to vprašanje na razgovor. Sestavil se je odsek iz zastopnikov vseh stanov, ki ima namen nudit slovenskim vojakom na Dunaju poleg duševne hrane tudi denarno podporo, jih razvedrili s primernim berilom in z obiski po številnih dunajskih bolnišnicah. Dunajski Slovenci so se z navdušenjem odzvali temu blagemu namenu ter so v kratkem času prispevali lepo svoto, ki se bo razdelila med najpotrebnejše vojake za božična darila. Odsek predseduje g. gardni podpolkovnik Jernej pl. Andrejka, kot podpredsednik posluje g. zbornični podpredsednik polkovnik Josip vitez Pogačnik. Odsek hoče, ako najde primeren odziv med rodoljubnim slovenskim občinstvom, razširiti svoje delovanje med vse dunajske vojake ter stopiti v ožji stik s slovenskim odborom za vojne invalide v Ljubljani.

**Božičnica za vojake.** Za vojaško berivo sem dobil 323 K 50 v. Za ta denar so dobivali naši vojaki na fronti, v zaledju in v bolnišnicah brezplačno mariborske časnike. Mala svota se je porabila tudi za knjige in knjižice. Nekaj knjig še je na razpolago. Dobijo jih bolnišnice brez vojne pošte, ker je ta pošiljatev brezplačna; pošiljatev z vojno pošto pride predrago. Vsi vojaki, ki so se oglašali za časnike, so jih dozdaj dobivali na ta račun. Zdaj je denarna zaloga izčrpana. Prihajajo pa ravnokar prošnje za časnike od vojnih kuratov za nove bolnišnice v Italiji med beneškimi Slovenci. C. g. vojni kurat prof. Jan. Ev. Kociper n. pr. deluje v laški deželni videmski bolnišnici, ki obsegajo 24 poslopj; dozdaj imajo v 6 poslopjih nad 900 ranjenih in bolnih. Med njimi je mnogo Slovencev, ki jih mori dolg čas, ker še nimajo kaj brati. Posebno bodo zdaj vojake zanimala pogajanja o miru. Dajmo jim letos za božičnico časnike, da hitro izveje vse vesti o miru! V ta namen sta dala dr. M. Slavič, prof. bogosl. v Mariboru, 10 K. Fran Zacherl, učitelj v Ljutomeru, 5 K. — Denarne pošiljatve in zglastitve za časnike se pošiljajo na naslov: Dr. M. Slavič v Mariboru.

**Knjige za Slovence v Nemčiji.** Opozarjam na inserat v „Straže“ g. Tensunderm, v katerem prosita veliki prijatelj naših rojakov v Gladbiku, slovenskih knjig za tamošnjo slovensko knjižnico. Ker leži v mnogih slovenskih hišah obilo knjig, prosimo vse zavedne Slovence in Slovenke: pošljite odvišne knjige č. gosp. kaplanu Tensunderu v Gladbiku.

**Za Tiskovni dom v Mariboru** so darovali pn. gg.: Župljeni Sv. Lovrenca v Slov. gor. 506 K in sicer: iz Juršinc: Franc Škop, kaplan, 100 K, Neža Toplak 50, Anton Kovačec 30, Terezija Kuhar 60, Anton Vojsk 4, Neimenovani 20, Jožef Kupčič 10, iz Gabernika: Ivana Hrga 10, Marija Libernjak 1 K, Franc Toš 2, Ivana Horvat 4, Marija Toplak 10 K, Jožef Čuš 4, Elizabeta Čeh 4, Marija Čeh 2, Jera Cizrl 4, Marija Cizrl 2, Janez Hrga 10, Katarina Hrga 3, Marija Hrga 4, Ana Hrga 3, Treza Janžekovič 4, Marija Čuš 2, Ivana Osterc 3, Marija Osterc 4, Ana Mohorič 5, Dekleta Hrgove 10, iz Mostja: Gregor Pihler 10, Neža Pihler 10, Dekleta Pihlerjeve 10, Franc Horvat 10, Anton Toplak 10, Šim. Toplak 10, Jera Lacko 12, Ivan Horvat 21 Jak. Horvat 2, Ivana Kovačec 2, iz Botkove: Jera Plohl 30, iz Grline: Simon Petrovič 2, iz Pesjaka: Fran Štebih 2, Anton Hrga 2, iz Hlapone: Ivan Čuš 10, A. Segula 2, Janez Segula 4, iz Gradišaka: Jak. Pignar 2, iz Dragovič: Urša Podhostnik 3, Kokol Fr. G. Kitek Jakob, Brezje, 5; Jurk A. in M., Moškanjci, 4; Cizelj A., Banjaluka, 20; Primec M., Štajnovska, 3; Vedlin N., Lešje, 10; Primožič Iv., Sv. Marko, 5; Neimenovana iz Dobrenja 10; Stiper Barbara, Sv. Jurij v Slov. gor., 3; Krepek Roza, Zimica, 10; Polanec Fr., vojak, Sv. Marko, 2; Trop Franc, župnik, Rimski Toplice, 50; Vrisk Al., Lipnica, 5; Klobučar Al., Središče, 4; Čuš Miha, posestnik, Mezgovci, 20; Skrlec Franc, kmet, Negovskavas, 10;

Kušar Franc, Maribor, 2; Neimenovan 40; M., Sv. Jakob v Slov. gor., 106; Zupec Franc, Sv. Marjeta pri Moškanjcih, 10; Župec Fr., dijak, Maribor, 2; Petovar Leopold starejši, Ivanjkovec, 40; O. Bern. Šalamun, kaplan, Sv. Trojice, 10; Nabran pri blagovljenu križa Fr. Silak, Juršinci, 8; Hojnik M., Pristova, 2; Gomilšek Anica, Krčevine, 15; Lah I., četovodja na fronti, 5; Kovačič Franc, posestnik, Crešnjevec, 2; Kaučič Julij, Draženberg, 1; Supanič Ignac, Jarenina, 100; Teršovec, mladenček, Jarenina, 2; Baznik Ivan, vojni kurat, 20; Ulčnik M., župnik, Dolič, 20; Rošker M., župnik, Sv. Ilj, 20; Toplak Franc, kaplan, Sv. Ilj, 20; Repolusk Fric, župnik, Sv. Vid, 20; Paulič Peter, kaplan, Hoče, K 100; dr. Anton Medved, profesor, Maribor, 200 K; vojni kurat Prusina 40; Sterniša Franc in Frančička, Moravec, 1; Ferlinc M., vojak v Kolomeji, 2 K; Našrano na gostiji Hlebec-Pirkmaier v Framu 70; Koprišek Valentin, župnik, Fram, 10; Horvat Ag., Maribor, 30; Solar Treza, Maribor, 30; Potočnik Miha, Rošpoh, 10; Pavalec Peter, posestnik, Gačnik, 20; A. Starman iz mariborske okolice 200; Ješovnik Franc, Sv. Ana na Krembergu, 4; Škvorec Gabrijel, čuvaj v Feldhofu, 4; Veronek Franc, mizar, Dunajsko Novemesto, 50; Neimenovan iz Hoč 2; Škrjanec Peter, Spodnji Kamenščak, 4; Glaser Viktor, Ruše, 100; Neimenovan iz Smolnika 10; Kranje Marija, Ločki vrh, 3; dr. Slavič M., profesor, Maribor, K 1000; Žager Ivan, župnik, Dobje, 100 K. — Prisrčna hvala! Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne.

**Slovenski vojaki za Tiskovni dom.** Vič. g. ravnatelj dr. Anton Jerovšek je dobil naslednje pismo: Na podli in izzivalni napad na Cirilovo tiskarno od vsenemških prenapetnežev odgovarjamo slovenski vojaki in branitelji domovine s tem, da darujemo za slovenski Tiskovni dom: četovodja Granda Janez 2 K, desefnik Cenc Tomaž 2 K, poddesvetnik Berlič Franc 2 K, pešci Motaln Jožef 1 K, Povođen Franc 1 K in Horvat Alojzij 1 K. Mariborskim vsenemškim junakom pa svetujemo, naj raje pridejo na fronto in pokažejo svojo junaštvo proti sovražniku in ne proti mirnemu slovenskemu narodu. Slovenski narod in njegov napredtek jim ni po volji in jim smrdi, a slovenski kruh jim pa diši. Če moramo enako z drugimi narodi braniti ljubo domovino, lahko tudi zahtevamo enakih pravic. Vam dragim v domovini pa kljčemo: Le tako naprej po začrtani poti! Slovenske mladenke in doma ostali moški, ostanite zvesti svojemu narodu! Za brambo mile domovine smo vedno pripravljeni dati slovenski vojaki zadnjo kapljavo krvi. Zato pa tudi zahtevamo, kar nam gre. Vsem slovenskim rodoljubom pošljamo bratske pozdrave: Janez Granda iz Ješenice, Cene Tomaž iz Laporja, F. Berlič iz Sv. Petra pri Mariboru, Motaln Jožef od Sv. Martina na Pohorju, Povođen Franc iz Lučan, Horvat Alojzij iz Dobrove, Kac Franc iz Laporja in Sagadin Janez iz Frama, vsi od 47. pešpolka, 13. kompanije. Živel slovenski Tiskovni dom!

**Naši junasči streli 26. polka** na zmagovitem pohodu v Italijo. Od reke Piave se nam piše: Ako ravno že dolgo niste dobili poročila od našega 26. strelskega pešpolka, pa ne mislite, da smo že izginali s površja, ali da kje roke križem držimo. Že od začetka se udeležujemo zmagovitve ofenzive. Kakor znano, se je Italijan dobro pripravil za 12. ofenzivo, s katero je računal, da popravi vse neuspehe vseh 11 ofenziv. Ali ta račun smo mu mi popolnoma prekrižali ter ga prehiteli. Mesto njega smo izvršili 12. ofenzivo mi Avstriji, sedaj pa pleše, kakor mi godemo. Naš polk se je udeležil že prvi dan vročega boja. Mi slovenskoštajerski junaki smo predali eno iz med najtrdnejših sovražnih postojank. Sovražnika smo prijeli s tako silo in naglico, da se niti zavedeli ni, da je popolnoma poražen. Ko je izprevidel, da mu ves odpor nič več ne pomaga, je poskušal se rešiti s pobegom. A zato je bilo že prepozno. Že smo jih obkolili ter večinoma vse polovili, le malokateri nam je odnesel pete. Nato se pa je začel Lah splošno umikati, mi smo ga pa noč in dan pridno zasledovali in ga tirali čez drn in strn. Niso nas zadreževali naporji, kateri smo prestali, ampak smo vstrajali s korajžo. Ponosno so prodirevale naše čete mimo trdnjav, mest in vasi ter podile polentarja, da se je kar kadilo. Sedaj se je sicer začel nam postavljalni nekoliko po robu, pa mu vse nič ne pomaga. Srčne pozdrave vsem naročnikom „Straže“ in „Slovenskega Gospodarja“, vsem našim prijateljem in prijateljicam v domovini pošljajo fantje ob 6. stotinje ter vam zaklicijo: Na svidenje! — Četovodja Mihael Sredenšek, doma iz Gornje Ponikve; četovodja Franc Grasic, doma od Sv. Lovrenca v Slov. gor.; desvetnik I. Cerjak iz Dečnega sela pri Brežicah; desvetnik Ant. Maček; poddesvetnik Jakob Vrbnjak; poddesvetnik F. Lončarič iz Trnje na Dravskem polju; Simon Dolenc iz Mihovec pri Cirkovcah; Ivan Oseti iz Zibike; Pavel Arnšek iz Dolenje vas pri Vidmu; Ivan Marčun iz Brežine pri Brežicah; Rok Božičnik iz Koprivnice in Alojzij Mauko iz Polič pri Gornji Radgoni.

**Volitev pravoslavnega patriarha v Moskvi.** Po poročilu iz Petrograda se je vršila v Moskvi v cerkvi Odrešenika volitev pravoslavnega patriarha za vso rusko državo s sedežem v Moskvi. Ta dogodek je velikega cerkvenega pomena. Patriarhatsko oblast je namreč odpravil ruski carizem, ki je rusko Cerkev dal vladati po svojih uradnikih ter jo tako popolnoma spravil pod svojo oblast. Ruski Škofje so imeli v cerkvenih zadevah veliko manj pravice in moki kakor svetni uradniki. Sedaj pa je ruska Cerkev zopet dobila svojo cerkveno vrhovno glavo in s tem večjo samostojnost. Tako je zopet odpravljena enovira na potu do Rima in do zedinjenja vseh krščanskih cerkva.

**Graf Černin obolel.** Naš zunanj minister grof Černin je v srednem delegacijskem zasedanju obolel na črevesnem katarju. Minister mora za nekaj dni čuvati postelj.

**Razpuščen občinski zastop.** Razpuščen je radi nesklepnosti občinski zastop občine Cezanjevci v jugomerskem okraju. Za vladnega komisarja je imenovan obč. svetovalec Kosi.

### Gospodarske novice.

**Protestiramo!** V zadnjem „Slov. Gospodarju“ smo v članku „Nekaj o rekvizicijah“ po knjižici, ki jo je izdala štajerska cesarska namestnica, kot navodilo rekvizicijskim komisijam, opisali, kako naj naši ljudje ravnajo pri rekvizicijah. Podatke, ki so omenjeni v dotednem članku, smo posneli načineno po knjižici cesarske namestnici. Dobili smo poročila, da so se naši ljudje mnogokrat sklicevali na naš članek, da pa so komisije nekako zasmehovalno odgovarjale: „Kaj nas briga, kar piše „Slov. Gospodar“!“ „Gospodar“ laže“ itd. V pondeljek se je oglasil v našem uredništvu mož, ki nam je povedal, da so se člani rekvizicijske komisije v Spodnjem Porčiču pri Sv. Lenartu, ko se je neka posestnica sklicevala na stevilke, objavljene glede rekvizicije v našem listu, o nas zelo čudno izrazili. Zadevo bomo zasledovali, in bomo vse tiste, ki neosnovano blati naš list, ko brani kmetske koristi, klicali na odgovor. Mariborsko okrajsko glavarstvo pa si usojamo vprašati: Ali za rekvizicijske komisije, ki rekvirirajo v mariborskem okraju, ne veljajo navodila, ki jih je v posebnih knjižicah izdala cesarska namestnica? Ali smejo člani teh komisij se norčevati iz podatkov, ki jih je posnel naš list po omenjeni knjižici? Pozivamo naše ljudi, da se naj pri rekviriranju žita držijo navodil, ki jih smo navedli v omenjenem članku. Če bi se kje kak član komisije zopet norčeval iz našega lista, prosimo, da se nam to takoj poroča. Napišite na listek besede, ki so bile izrečene, kraj, kjer se je to zgodilo, dan, priča in vse druge podrobnosti. Če branimo koristi in pravice našega kmetskega prebivalstva, ne bomo dovolili, da bi se kdo iz nas norčeval.

**Merila.** Mnogi kmetje si še do danes ne znajo izračunati razlike med staro in novo mero. Ker je pri skoru vsakdanjem rekviriranju poljskih pridelkov in popisovanju zemljišč važno, prinašamo v naslednjem staro mero izračunjano v novo in nasprotno: ¼ orala je 14 arov, ½ orala je 29 arov, 1 oral je 58 arov, 2 orala je 1 hektar in 15 arov, 3 orala je 1 hektar in 73 arov, 4 orala je 2 hektarja in 30 arov, 5 orala je 2 hektarja in 88 arov, 6 oralov je 3 hektarje in 46 arov, 7 oralov je 4 hektarje in 9 are, 8 oralov je 4 hektarje in 61 arov, 9 oralov je 5 hektarje in 18 arov, 10 oralov je 5 hektarje in 76 arov, ali: ¼ hektarja je 43 stotink oral, ½ hektarja je 87 stotink oral, 1 hektar je 1 oral in 74 desetink, 2 hektarja je 3 orala in 48 desetink, 3 hektarje je 5 oralov in 21 desetink, 4 hektarje je 6 oralov in 95 desetink, 5 hektarjev je 8 oralov in 69 desetink, 6 hektarjev je 10 oralov in 43 desetink, 7 hektarjev je 12 oralov in 16 desetink, 8 hektarjev je 13 oralov in 90 desetink, 9 hektarjev je 15 oralov in 64 desetink, 10 hektarjev je 17 oralov in 38 desetink.

**Zopet pritožba glede oddaje živine.** Iz Srednje naš nam z dne 10. t. m. pišejo: Danes je bila zopet določena oddaja živine za spodnji ormoški okraj. Prisla je prevzemna komisija, prišli so točno tudi posestniki goveje živine, ki je bila določena za oddajo, ni pa bilo na razpolago dovolj živinskih voz na kolodvoru. Tako so kmetje moralni gnati živino iz Srednje po dve do tri ure daleč nazaj domov, ali pa jo postaviti v tuje hleva, ker prevzemna komisija vagonov ni pravčasno naročila. Če kak kmet točno ne dripelje rekvirirane živine, je takoj kaznovan, kdo pa naj povrne kmetskemu ljudstvu nepotrebne stroške in trud, če „gospodje“ na kaj pozabijo!?

**Pri nás in na Ogrskem.** Od štajersko-ogrsko meje se nam piše: Na Barbarino je bil v Štrigovi, kakor običajno vsako leto, kramarski sejm, ki ga obiskujejo tudi naši ljudje. Kdor bi v resnici rad spoznal enakopravnost naše države z Ogrsko, ima na ogrskih sejmih dovolj prilike za premisljevanje. Reči katere Avstriji komaj še po imenu poznajo, so se doble na sejmu v izobilju, seveda za „primerno“ ceno, ker „najvišjih“ cen na Ogrskem ni. Obleke in blaga za obliko pri nas ni, v Štrigovi je narejeno obliko prodajalo samo 16 trgovcev, seveda brez kart. Belega pšeničnega kruha so bili na prodaj 4 vozovi itd. itd. Tako se godi našim ogrskim državljanom onkraj granice.

**Prepoved klanja plemenskih bikov.** Osrednji odbor Kmetijske družbe razglasja: Ker se je dogajalo, da so se klali subvencijski biki rekvizicijskim po-

tom, je c. k. Kmetijska družba nujno naprosila c. k. poljedelsko ministrstvo, da v korist domače živinoreje ustavi klanje subvencijskih bikov. Poljedelsko ministrstvo je v naše veselje to prošnjo upoštevalo, in je z potom c. k. namestništva z odlokom z dne 18. oktobra 1917, št. 39.661, prepovedalo klanje s sledenim utemeljevanjem: Upoštevajoč vedno težje postajajočo pripravo predpisane klavne goveje živine smrtna c. k. poljedelsko ministrstvo za svojo glavno nalogu, da vzdrži, kakor je pač v sedanjih razmerah mogoče, obrat živinoreje, za kar je pa neobhodno potreben plemenenski biki. To uvažajoč, je poljedelsko ministrstvo že opetovanjo delovalo na to, da se plemenenski biki kar se le da izrabijo za oplemenjenje in je vsto svrho delilo nagrade za daljšo rejo plemenenskih bikov. C. k. poljedelsko ministrstvo je torej z imenovanim odlokom odredilo, da se subvencijski biki za klanje sploh ne zahtevajo ali pa šele tedaj, če se je preje dobitlo dovoljenje od c. k. Kmetijske družbe in če je nedvomno dokazano, da so biki za oplemenjenje nesposobni. C. k. namestništvo je, sklicajoč se na omenjeni odlok c. k. poljedelskega ministrstva, političnim nižjim oblastiom naročilo, da se s spravo klavne živine zaposlene osebe primerno pouče in se poskrbi, da se ustreza ukazu c. k. poljedelskega ministrstva.

**Nadomestilo za rafija-ličje.** Prihodnje leto rafija-ličja za trdno vez sploh ne bo več dobiti, ker je nam uvoz iz tujine popolnoma zaprt. Najboljše nadomestilo za rafijo, slamo in druga vezila je papirnat motovor. Kdor si hoče naročiti večje množine papirnatega motozra, naj se obrne na Zvezo gospodarskih združenj za Stajersko v Gradcu. Najbolje je, če kmetijske podružnice ali občine skupno naročijo motoz za svoje člane, oziroma občane.

**Najvišje cene za jabolka.** Izšla je nova ministrska naredba, ki določa sledede najvišje cene za jabolka. Za jabolka pri prodaji na debelo za dobo do dne 31. januarja 1918 znašajo najvišje cene 98 K za 100 kg. Nadalje se določajo stroge kazni za slučajne prestopke zoper to naredbo.

**Cene za les.** Zveza avstrijskih lesnih vetrinovcev na Dunaju je sklenila sledede lesne cene, ki so veljavne za kubični meter do preklica: Hodi mehki neotesani 45–65 K, trdi 60–112 K, mehki deske 64–120 K, trde deske 120–240 K, oglati ali otesani mehki hodi 90–125 K. Za ostale vrste lesa ni bilo nastavljenih nobenih cen, ker je bilo blaga veliko premalo, popraševanje pa zelo živahno.

**Hmelj.** Na hmeljskem trgu v Žatcu ni bilo nobenega popraševanja po tujem hmelju ne letošnjega pridelka in tudi ne starih letnikov. Ker ni bilo nobene hmeljske kupčije za tuj hmelj, so ostale cene le samo na papirju in so se gibale med 130 in 160 K za 50 kg. Prekupci iz Nemčije so baje že pokupili vse zaloge tujega hmelja starih letnikov. Na Češkem nameravajo letos za eno tretjino znižati stanje hmeljskih nasadov; tudi na Moravskem in na Ogrskem bodo opustili več kakor polovico hmeljskih nasadov.

## Razne novice.

**Velika razstrelba v Halifaksu.** V mestu Halifaks v pokrajini Nova Šotlandija v Ameriki se je zgodila dne 7. t. m. velika nesreča. Trčila sta dva parnika, katerih eden — ameriški parnik naložen z municijo — je eksplodiral in s tem raztrzil požar v mesto Halifaks. Z mestom so prekinjene vse telefonične in brzjavne zveze. Ogenj se je razširil preko izkrcališča in sosednjih poslopij. Polovico rišmondskega okraja, kjer se je dogodila nesreča, je bilo uničenega. Požar še traja dalje. Ceste so polne trupel, bolnišnice polne ranjenih. Nobena hiša ni ne-pokvarjena. Stvarno škodo cenično na več milijonov dolarjev. Najbrže bo še le čez par dni možna zopet brzjavna zveza. Posebni vlaki z bolniškim osobjem in obvezanci so na potu iz Novega Jorka, Bostona in Portlanda. Tretjina mesta Halifaks je v razvalinah. List „Daily Mail“ poroča iz Novega Jorka, da so čutili učinke eksplozije daleč v okolici Halifaksa. V Darmouthu in ob obali zaliva je napravljene veliko škode. Največ oseb je bilo ubitih v okraju Richmond, ki sestoji ponajveč iz majhnih lesenihi hiš in ozkih ulic. Razvaline hiš so strle ljudi. Vsled strašne vročine plinov, ki so nastali pri eksploziji, se je vnel les. Število mrtvih se je moglo le približno dobročiniti, ker so od celih družin preostale le izogljene kosti. Trpljenje vseh, ki so brez strehe, veča še ostri mrz. Kraji, kjer je divjal požar, je zdaj pokriti z ledom. Po nekem poročilu lista „Daily Mail“ ceni višji policijski komisar v Halifaku število mrtvih nad 2000. Ranjencev je nad 5000. In še vedno najde nova trupla. Mesto Halifaks šteje 41.000 prebivalcev.

**Največja ženska na svetu umrla.** V Sterzingu na Tirolskem je umrla v starosti 38 let znana Marija Fassenauer, ki je bila največja ženska oseba na svetu, kajti njena visokost je znašala 2 metra in 10 centimetrov in je bila brezvomno največji velikan med ženskim spolom.

## Dopisi.

**Maribor.** Naprošeni smo, da objavimo: Dne 23. decembra ob 4h popoldne se vrši v Gambrovni dvorani z dovoljenjem štajerskega namestništva božično obdarovanje ubogih begunkih otrok.

Prosimo blaga sica milih darov za najrevnejše otreke, ki daleč od svojega doma, najbolj potrebujajo naše pomoci. Zarek veselja, clovekoljubja najprešine ob tej priliki srca tudi teh ubožcev. Kolikor mogoče naj bodo obdarovani z jedli, čevlji, solskimi reci itd. Slavnostni vspored obsegmed drugim izraz udanosti do presv. vladarja z deklamacijami, glasbenimi proizvajanjami, živimi slikami in h koncu tombola za otroke. Slučajni čisti dnesek se bo določil za otroško vojno kuhinjo. Darila, tudi najmanjša, sprejema nabiralnica v Freihaus ulici 2.

**Maribor.** V »Panorami International« na Grajskem trgu se vidijo podobe ameriškega vojaštva in mornarice, vojne ladje oklopnačje, torpedi i. t. d. Vstopnina nizka. Priporočamo, da si ogledate te zanimivosti.

**Hoče.** Mlekarna v Hočah prosi svoje člane, da prejkoprej, najpozneje pa do 1. februarja 1918 plačajo svoje deleže. Nacestvo.

**Fram.** Prihodnjo nedeljo, dne 16. decembra, po večernicah, se vrši v Aninem dvoru poučen shod našega Izobraževalnega društva. Govornik pride iz Maribora. Framčau in sosedje, pridite!

**Fala.** Dne 5. decembra je umrla po dolgi mučni bolezni gospa Frančiška Reinisch, rojena Jug, oskrbnica v falksem gradu. Služila je celih 26 let g. grofu Zabeo. Pokojna je bila pobožna blaga žena in dobra mati štirih sinov; mož in starejši sin sta na bojnem polju. V zdravju je dala vsem lep zgled zvestobe in marljivosti, v hudi bolezni pa zgled potrežljivosti in udanosti v božjo voljo. Ž njo izgubijo revedi veliko dobrotnico, družina dobro in skrbno govpodinjo, sosedi in znanci pa modro in značajno prijateljico. Blagi rajnki naj sveti večna luč, težko pri zadetim žalujočim pa naše sožalje!

**Jarenina.** Z ozirom na listnico v predzadnji stevilki »Slov. Gospodarja« nam pojasnjuje jareninski šolsko vodstvo, da se ni treba obračati do okrajnega šolskega sveta, ker se je že samo obrnilo na okrajni šolski svet radi pomanjkanja kuriva. Gospodarski vodja je tudi sam stikal okoli Sv. Križa za drvami, a je še le sedaj dobil obljubljeni seženj surcivih drv. Opelovanje je šolsko vodstvo zaprosilo od pomoči (glede pomanjkanja kuriva) pri dejelnem gospodarskem uradu in posređovalo tudi pri mariborskem okraju prehranjevalnemu uradu, a zaman. V nezakurjenih šolskih prostorih pa se pouk ne more vršiti, ker se je batiti za zdravje lahkooblačenih in siabohranjenih šoloobiskujučih otrok.

**St. Ilij** v Slov. gor. Na Štefanovo priredi naše Bralno društvo veliko božičnico v dobrodelne nameñe. Predstava, petje, deklamacije in na koncu licitacija božičnega drevesca. Vabimo domačine in sosedje!

**Središče.** Zvezda mila je migljala in naš rod vodila je . . . S to pomenljivo pesmijo se je otvoril shod dne 9. t. m., ki je bil posvečen spominu največjega Jugoslovana dr. Kreka. Da, on je bil naša zvezda, ki je vodil naš narod iz suženjstva ter mu kazal pot osvobodenja. Slišali smo, kaj in kdo je bil dr. Krek, ne le kot navaden človek, ampak mož izrednih duševnih zmožnosti: slišali smo, kaj vse je storil za Jugoslovane, kako jih je zedinjal, bil je res pravi apostol našega naroda. Na sporednu je bila tudí njegova pred 25 leti zložena proročka pesem „Podajmo roke si za spas domovini“ in več drugih točk. Nabrala se je precejšnja svota za njegov spomenik. Nanovo smo se navdušili za Tvoje velike ideje, z novimi močmi hočemo pomagati razširjanje teh idej, in glasno se pridružimo narodu Jugoslavije, ki kliče srčno vnet: Slava, večna slava Tebi dr. Krek!

**Rešnik pri Zrečah.** Vojak Martin Višnar je svojcem iz Rusije pisal dne 5. julija 1916. Misliš že smo, da ga ni več med živimi. Sedaj pa je prišlo one 25. februarja letos pisano poročilo, s katerim pošilja pozdrave in pristavlja: Nahajam se v vojnem vjetništvu že 8 mesecev v guberniji Tobolsk, Sibirija. Vjeli so me dne 28. junija 1916 v Galiciji, vas Zablato. Sem zdrav, hvala Bogu, in se mi ne godi preslabo. Samo Bog mi daj dočakat mir, da bi se vse seli in zdravi videli v našem kraju. Rad bi velikokrat pisal, pa ne morem. Strašno žalujem za mojim krajem. Tukaj mi ni sila, delam pri kmetih, imam 5 goldinarjev na mesec pri dobri hrani. Kruha belega mi ne manjka. Svinjetina je po goldinarju kila, bela inoka 10 krajcarjev kila, sploh vse je vredno. Podelavlja domačine tudi moj tovariš Jožef Poh, domači Konje.

**Dolič.** Dne 25. novembra t. l. se je preselila iz te solzne doline v boljše življenje vzglédna mladenka Ivana Grušovnik, p. d. Rebernikova. Bila je še le 15 let stara, ko je vzela slovo od svojih dragih. Bila je tudi izvrstna cerkvena pevka-sopraničinja. Očeta je zgubila že kot nežen otrok. Za njo žaluje mati, šest sester in dva brata, ki se pa nahajata na italijanskem bojišču. Eden brat se pogreša že od začetka vojske. Kako je bila od vseh ljubljena, priča njen pogreb, ki se je vršil dne 27. novembra. Vsem njenim sorodnikom naše iskreno sožalje! Draga, od vseh spoščovana Ivanica, spavaj v miru! Na svideži nad zvezdami!

**Globoko** pri Brežicah. Tukaj je dne 24. novembra občespoštovanji občinski odbornik in član kraj-

nega šolskega sveta g. Janez Urek in je bil dne 26. nov. ob mnogobrojni udeležbi v Pišecah pokopan. N. v. m. p.!

## Najnovejša poročila.

**Jeruzalem — padel.**

**Angleži zavzeli sveto mesto.**

Turško uradno poročilo z dne 10. decembra se glasi:

»Pri ponovnih bojih zahodno od Jeruzalema se je posrečilo sovražniku, prodreti s svojim napadom v bližino mesta. Mi (Turki) smo nato svoje na zahodni in južni strani mesta ležeče čete umaknili na zahodno stran mesta.

V angleški spodnji zbornici je naznani Bonar Law dne 10. decembra, da je angleški general Allenby s svojimi četami napadel sovražnikove postojanke južno in zahodno od Jeruzalema. Angleške čete so se pomaknile proti Betlehemu in so zavzeme svoje postojanke med Jeruzalemom in Jeřiho. Londonska infanterija je napadla sovražnikove postojanke na obe straneh ceste, ki vodi v Jeruzalem. Sveti mesto se je, ko je bilo popolnoma odrezano, vdalo Angleški uradniki bodo v zvezi z angleškimi, laškimi in francoskimi četami skrbeli za varstvo svetih krajev.

**Angleži zasedli Hebron.**

Ob enem z Jeruzalemom so čete angleškega generala Allembyja zasedle tudi mesto Hebron, ki leži 30 km južno od Jeruzalema. Mesto šteje 20.000 prebivalcev. V Hebronu je nekaj časa kraljeval kralj David. Istotam se je dal njegov sin Absalon proglašiti za kralja proti svojemu očetu.

**Smer mirovnega gibanja v Rusiji.**

Boljševiška vlada je sklenila tudi z osrednjimi državami desettedenski orožni mir ter je tudi pripravljena z Nemčijo skleniti posebni mir. Proti tej nakani pa so osrednji odbori skoraj vse socialističnih strank in tudi izvršilni odbor kmetskih za stopnikov objavili oklic na vse ruske državljane, v katerem naglašajo nujno potrebo splošnega miru in ostro obsojajo boljševiška strmljenja za posebno premirje. Iz tega se vidi, da četverosporazum še ni izgubil upanja obdržati Rusijo v svoji oblasti, in sicer pod pretvezo, da on ne odklanja splošnega miru, za katerega pa še čas ni popolnoma ugoden. Kakor od socialistov in kmetskih zastopnikov preti boljševiškemu stremljenju za posebno premirje nevarnost od Kaledina in njemu vdanega vojaštva.

**Novejše iz Rusije.**

Cetverosporazumovi poslaniki v Petrogradu so dobili od svojih vlad naročilo, naj ostanejo v Rusiji in ohranijo zveze s »pravo Rusijo«. Njih naloga naj bo, da osvobodijo Rusijo nemške nevarnosti.

Kozaški general Kaledin organizira upor proti sedanji boljševiški vladi. V mestu Novo-Čerkask je dal Kaledin aretirati člane delavskega in vojaškega sveta. Vlada je sklenila, da pošlje čete proti Kaledinu.

Sedanja ruska vlada je izjavila, da se neha v Rusiji vsaka osebna last. Vsa posestva in vsa zemlja je ruska narodna last.

## Listnica urečništva.

Sv. Lovrenc nad Mariborom: Tožljivo. Zberite raje vse pritožbe proti dotedenju nakupovalcu, navedite dokaze, priči itd. in pošljite vse to poslauen dr. Verstovšku. To vendar ne gre, da bi tuje kar tako po svoje postopali z našim ljudstvom. Pozdravljeni! — Kmet iz Sav. doline: Pritožba na okrajno glavarstvo. Seveda morate imeti tuje dokaze. — Vojakom, ki nam pošiljajo pozdrave, vračamo iste z željo, da se kmalu vidimo v domovini. — Raznim dopisnikom Več dopisov in druga gradiva smo radi pomanjkanja prostora odložiti.

Križev pot za vojni čas je ravnomjer izšel v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Vsebina je mila, res v srce segajoča, nanašajoča se na razne razmere, ki so nastale vsled vojske ter silno tolazljiva za trpeče domače vojskujočih se vojakov. Pridejane so molitve za mir, kakor tudi tudi prošnje za žive in pobožnost za duše ravnih naših vojakov. Knjizica stane s poštnino vred 30 vinarjev in se naroča v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Jo kako priporočamo!

## Loterijske številke:

Gradeč, dne 5. decembra 1917. 9 29 8 70 82  
Ljubljana, dne 7. decembra 1917. 51 8 54 81 78

**MALA NAZNANILA.**

Eta beseda stane 5 vinarjev, petitvrsta 18 vin. Mravlka osnanila in začelo vaska petitvrsta 24 v. Izjave in poslano 36 vinarjev. Za večkratno objavo nista pogust. Inserati se sprejemajo le proti predplačilu. Zadnji čas se sprejemajo inseratov tork opoldne.

Začenjalj vinčar, priden, počten, se ite na takoj ali čimprej. Stale ne plače 400 K., poleg mesta 2. krov, koristi od zelenjadnega vrta, in njiv. Za delo se plače dnevi 80 v v polstju in 170 v posami. Zahteva se 5 delavskih moči. Ponudbe na: R. Ogric, Maribor, Langergasse 17. 1057

**KOŽE**

Ljubice, zajcev, dihurjev, knutje, srn i. t. d. kujojo po najboljših cenah T. Braun, Maribor, Koroska ul. št. 18. 1058

Proda se zofa, s širimi stoli, si ve barve in padesel ure, 2 skoro novi operni kukali. Antonija Gorjak v Krčevinah štev. 198 pri Mariboru. 1055

Hilo novo zidano ob glavni cesti blizu cerkve v Trbovijah, 24 m dolgo 8 m šir., z velikim vrtom, pravno za večji obrt, proda Ignac Toplak, mizar, v Trbovijah 1054

Krojaški pomočnik se sprejme pri celi postrežbi. Kje, pove upravn. „Slov. Gosp.“ št. 1051“

Mlin in žaga na prodaj na močni stalci vodi. Vse v prav dooren stanu. V mlincu je šteri paro kamnja. Dosti mletja in žaganja. Zraven sta dve leži njiive in travnik, lep sadomosak in brajde. Prodram zaradi smrti moža. Marija Štanc, milanica, Podpečina, p. Sv. Duha — Loče pri Poljanah. Kdor hoče sa ceno isvedeti se lahko sam do mene pripelja. Cen bo nizka. Posetovo leki zraven telefonske postaje Sp. Laže. 1050

**Tropinovec,**  
slivovko,  
vinsko žganje,  
vinski kamen,  
čebelni vosek,  
strd,  
jakolka

plače najboljje Jos. Šerec,  
trgovec, Maribor Tegethoffova  
ulica 57. 1058

Umetni mlin Kukovič v Slov.  
Bistriči izmenja moko za pšenico,  
naredi tako; jemnenovo kašo  
in zmelje vse gospodarsko mletje.

Zlata ura za gospode s 3 zlatimi ploščami, zelo dobro idoča, težka zlata veriža, se proda za denar in živila. Gospa Boeser, Maribor, Gospoška ulica 4c, II. nadstropje, vrata 5. 1057

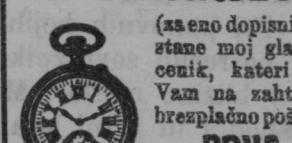
Zavoljo pomanjkanja ljudi prodam lepo posestvo, ki meri deset orarov, lepo njiive in travniki, v solni legi, se lahko redi 5. glavnjive in 6 ali 7 svinj. Zraven je tudi lep vinograd, hosta je pri domu in lep sadomosak. Okoli imпровира so lepa rodovitne brajde. Mrlj je zidan in z opeko krit, je velik in prostoren. Hiša je tudi zidana, z opeko krita, z dvojnim stanovanjem, "štible" in "špaje" ali velbiš, dve kleti, obokani. Zraven je kozles in svajski hlev. Štepih je doma, je dobra voda, ki jo nikoli ne zmanjka. Kdo želi kupiti, naj se oglasti pri: G. Jurij Kljar, Gorenja vas, okolica Sv. Rožnika, p. Sv. Jurij ob južni železni, Štajersko. 102

**Kupim kostanjev,**  
hrastov in jelšev  
les,

od 10 cm debelosti naprej. Ponudbe se naj posluje z navedbo cene in določitve časa, kadar je odda in koško. Patilo takoj. Josip Zajščnik, trgovec, Št. Jernej pri Konjcah. 1078

Zmisko suknjo, le malo nošeno, lepo rjavovo iz prvorstnega, težkega blaga, dolgo, zadi razpetljivo (t. z. mensikov), z velikim odvetljivim kolijem za velikega močnega moža, proda Weix, nadalj. v. o. Maribor, Zofijin trg 8, leve stopnje, 2. nadst. 1062

Iščem učence iz poštene rodbine, ki se hoče učiti krojaštva. Zglaš se pri Gregorju Stomil, kro ač, Vrantsko pri Celju. 1074

**8 VINARJEV**

(za eno podpisnico)  
stane moj glavni  
cenik, kateri se  
vam na zahtevo  
hresplačno pošilje.

**PRVA**  
tovarna ur  
**IVAN KONRAD,**

c. i. k. dvorni dobavitelj Most  
(Brux) št. 1460 (Češko.)

Niklaste ali jeklene anker-ure  
K 16—, 18—, 20—, armadne  
radium ure K 18—, 22—,  
26—. Ure iz bele kovine (Glo-  
rica-srebro), z dvojnim pokro-  
vom anker Remont. K 28—,  
30—. Goldin anker z dvojnim  
pokrovom K 38—, 38—. Ma-  
sivne srebrne anker Remont  
ure K 40—, 50—, 60—. Bu-  
dilko in stenske ure v veliki  
izberi, 8 letno pismeno jamstvo.

Pošilja se po poštnem povzetju.  
Zamenjava dovoljena ali pa de-  
nar nazaj.

V Malih dolah se takoj prodaja  
lepa hiša, z dvodelno šapo, v  
soldni legi, zelo laž razgled, z 2  
1/2, oralna vinograda, 1 oral lepega  
goroda, 2 mala travnika, nad hito  
2 veliki njivi in 2 travnika. Male  
dole p. Vojnik pri Celju. Vpraša  
se pri gospoj Nasko, Celje, Go-  
spotska ul. 24., I. nadst. 1014

**,URAX-**  
žebili za čevlje"

Patent glavice „Maus“, s tri-  
kotno ostrino.

Pošilja se vsako množino po  
pošti proti povzetju.

Velikost št. 2, 1 zavoj po  
1000 komadov K 5-85

Velikost št. 3, 1 zavoj po  
1000 komadov K 7-85.

Od 15. novembra naprej se gornje  
cene radi povisjanja cen blagu  
zvišajo za 10%.

Industrie u. Versandwerke  
„URAX“ Gradeč, Strauchergerasse  
št. 15. (Kienr. 47)

**JURIJ JUTERSCHNIG**  
sebost zdrževanje za plesnice  
v MARIBORU

Brandigasse št. 8 —  
se prizorišča slovenske občinstva,  
da mi poveri vse dela moje stro-  
ke. Izvršujem jih v vseh slugik  
štampanih vseh, trgovin, dvoran  
sosedje itd. po nizki cesti. 263

**Hiša**

za najemnike in obrtalec ob pro-  
metni Viktringhofovi cesti v Ma-  
riboru, nadstropna, s poslopjem na  
dvorišču, in izmeri 6 6 □ m,  
na ulici dolga 82 m, pripravna  
za vsako obrt, se radi bolzeni  
pod ugodnimi pogojimi proda z mi-  
zarstvom vred. Ponudbe spreje-  
ma do 1 decembra. g. Jan. Andrej  
Majcen v Mariboru. 967

Zaboll za vojno poštno pošiljatve  
se dobijo na veliko in drobov  
pri Obrtni mizarski zadrugi v Mar-  
iboru, Grajski trg št. 3. 1063

Oddam zimsko težko suknjo in  
z dobro močnih številj v menjavo  
proti zabeli, jajcem in fižolu.  
Naslov ovce iz prijaznosti g.  
Krapadek, Maribor Reiserstraße, št.  
14/1, vrata 5. 1069

**Sirk**

za mestle kupi vsako množino po  
najvišji ceni Jos. Šerec, t. govor  
Maribor, Tegethoffova 57. 1070

Zamenjam zelo lep suknjeni jopič  
za mast ali drva. Naslov pove:  
Schmidl, Koroska ulica 18, Ma-  
ribor. 1071

Želim in prosim

gospode in dame, da mi naznam  
novo ime gospodov tigocev, ki  
bi prodajali konsumne blage. Do-  
pisi na tovarno Hugo Pollák,  
Kralj Vinohrady Jungmannova ul.  
št. 38. Praga. Nove druge zbirži  
1087

**S „Kakos“ barvo**

si lahko vsako prehrava obliko,  
svilo, lister ali drugo blago. To  
je dosedaj najpornežljivejšo pri-  
poznanata barva. Zavojček 1/4 kg  
K 5.— A. Postržin, Gradeč, Un-  
gergasse 9, I. nadst., na l. 1082

**Kožnati podprtisti**

sestavljeni iz kož, montirani, ne-  
premožljivi, v vseki velikosti po  
kosa K 7-10 A. Postržin, Gradeč, Un-  
gergasse 9, I. nadst. na levo. 1081

Proda se hiša z vrtom. Naslov  
pove uprava Slov. Gosp. 1083

Stare cape in cuanje kupuje vsko  
množino po najvišji ceni Jano-  
ko Artman, Št. Jurij ob južni  
železi. 1019

Lepilo rastlinski lim

**SILESIA**

tekč, za takojšnjo porabo za  
potrebe in železniške urade, oblasti  
in industrije. Za v napolnjeni po-  
sodi pod 100 kg 1 kg 1 K 50 v.,  
pod 50 kg 1 kg 1 K 80 v., embalaža  
in dovoz se zaračuna pos-  
oboj. Po poti se razpoložja: franko  
embalaža in porto v pločevnasti  
posodi po K 4-50, do 5 kg (brez  
jamst. in za Maoko) K 10-8. Za v-  
agonke pošiljatve posebna cena  
Oferti neobvezni. Večna raz-  
položljivost: Industrie u. Versand-  
werk „URAX“, Gradeč, Strauchergerasse  
št. 15. Tel. epon 2665.

14. 10. 1063

Posvetno če mogeče z lepim gos-  
dom kupi Matija Obrač, Maribor,  
Fischergerasse 9. 888

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 1063

14. 10. 106

*Podpisujte sedmo  
vojno posojilo!*

00000;00000

## Sukanec (cvirn)

takoj in proti primerni proviziji dobavlja tvrdka J. V. Hajdaš, Bedekovčina (Hrvatska.)

00000;00000

## Meier Jožef, Maribor, Bergstr. 16.

kupuje orebove, jesenove, brestove, lipove, topolove, jagnjedove klode (plohe) in ves drugi mehki in trdles, a le debla ter smerekovo skorjo. Ponudniki naj navedejo zahtevano ceno.

817

## Vinogradniki pozor!

Na suho cepljene trte so na proda-

## In sicer za leto 1918.

Kdor si želi za svoj vinograd lepo, močno, dobrovkoreninjeno, zdravo in sortirano cepljeno trsje najboljših vrst? Cepljene trte se dobijo dveletne posebno močne in enoletne. Dobi se tudi lepo vkoreninjena bela šmarnica. Cena trtam po dogovoru. Cepljene trte prodaja:

Franc Slodnjak, trtnar,  
pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah, p. Juršinci  
pri Ptiju, Štajersko.

871

Kotle za žganje in za kuhanje  
ter parjenje svinjske krme,  
slamoreznice, mline i. t. d.

vse prvorstno ima naprodaj

**V. Kvartič,**  
Šoštanj štev. 130.

837

## Sijajno bodočnost

imajo turške srečke in nove srečke avstri.  
Rdečega križa vsled njihove vedno zvišujoče  
se denarne vrednosti! Vsaka sreča za-  
dene! Glavna dobitka znašata čez

**1.000.000 kron**

Natančno pojasnilo z igralnim načrtom raz-  
pošilja brezplačno: Srečkovno zastopstvo  
15, Ljubljana.

763

## MUZEJ

Slov. zgodovinskega društva,  
Maribor, Korotka cesta 10.  
Darujte zanj vse zgodovinsko važne  
predmete, očitito večne spomine.

# „Slovenski Gospodar“ in „Straža“

se prodajata v naslednjih prodajalnah in tobakarnah:

### Maribor:

Prodajalna tabake sv. Cirila, Koroška ulica 51. 5.

Papirna prodajalna Pristernik, Tegethoffova ulica.

Trafika Handl v Tegethoffovi ulici,

Trgovina Czadnik v Stolni ulici.

Trafika na Glav. trgu (zraven rotevža).

Papirna trgovina Weixl Glavni trg.

» » Lagler Jos. Schmidpl.

Trafika Jož. Ortner, Schmidplatz 2.

Trafika v Gospodski ul. (nasproti hotela nadvojvoda Ivana).

Trafika v Grajski ulici.

» Coretti, Grajski trg 7.

» v Tegethoffovi ulici (g. Žilko, blizu glavnega kolodvora).

Trafika Žilko, Melje.

Trafika na Tržaški cesti (nasproti magdalenski cerkvi).

Papirna trgovina Scheidbach, Magdalenski trg 9.

Trafika Maher, Magdalenski trg.

Trafika Nerat, Franc Jožefova cesta 31.

» Kresnik Ana, Franc Jožefova cesta 33.

Fleischmann v Krčevinah pri Mariboru.

### Andritz pri Gradcu:

Trafika Schlacher Marija.

### Brežice:

Trgovina g. Antona Umek.

### Celje:

Papirna trgovina Goričar & Leskošek.

Trafika v Narodnem Domu.

Knjigarna gosp. Adler.

### Celovec:

Trgovina g. J. Vajncerl, Veitkovška cesta 5.

### Sv. Duš-Loče:

Gosp. Kristel Ferdinand (organist).

### Dobrna pri Celju:

Trafika Ropan Alojzija.

### Dolenji Logatec:

Trafika A. Kraigher.

### Fram:

Trgovina Janeza Kodrič.

### Fohnsdorf:

Trgovina Jurija Gajšek.

### Gradec:

Zeitungstand A. Klöckl, Jakominiplatz.

Zeitungs-Exp. Kienreich, Sackstr. 4.

### Guštanj (Koroško):

Trgovina g. Vinko Brundula.

### Št. Ilj v Slov. gor.:

Organist g. Anton Rozman (stara šola).

### Sv. Jakob v Slov. gor.:

Trgovina g. Frid. Zinauer.

### Sv. Jurij ob juž. žet.:

Trgovina M. Zorko.

„Slovenski Gospodar“ izhaja vsak četrtek in stane za celo leto 6 K, za pol leta 3 K, za četrti leta K 250. Naslov za posiljatev naročnine: Upravništvo lista „Straža“, Maribor. Pozamezna stevilka stane, kendar obsegata 8 strani, 12 v, na 4 straneh pa 10 v.

„Straža“ izhaja vsak pondeljek in petek popoldne. Naročnina za Stražo znašata za celo leto 10 K, za pol leta 5 K in za četrti leta K 250. Naslov za posiljatev naročnine: Upravništvo lista „Straža“, Maribor. Pozamezna stevilka stane, kendar obsegata 8 strani, 12 v, na 4 straneh pa 10 v.

Kdor se ni naročen na „Slov. Gospodar“ in „Straža“, naj to takoj storiti. Oba lista pričasata zanimive novice iz domačih krajev, z bojišč, iz tujine, objavljate važne uradne odredbe, cene živini in pridekom itd. itd. Naročajte naše liste vojakom na bojišču. Ako hočes kako res dobro prodati ali najti kupca, inseriraj v „Slov. Gosp.“ in „Straža“.

● Kupim zamaške in steklenice. ●  
**Kislo vodo** zdravilne in namizno  
 slatino razpoložilja  
 A. OSET.  
 p. Guščari, Koroško.

Kupim  
**BUKOVO OGLJE in DRVA**  
 od enega vagona kg 10000 naprej.  
 Prosim ponudbe. Plačilo naprej.  
**Jakob Tavčer,**  
 trgovec z ogljem in drvami.  
**Trst. Via S. Zaccaria 3.**

**Hrastov in kostanjev les**  
 v debilih in vejah od 10 cm. debelosti naprej  
 kupi po najvišji ceni

**Julij Žigan**  
 na Polzeli v Sav. dol.

**Cepljeno trsje!**  
 Cepleno trsje, dveletno zelo močno 100 komadov 50 K, enoletno 100 komadov 45 K, šmarnice necepljene 100 komadov 30 K, prodaja

**Anton Slodnjak**  
 trtnar

pošta: JURŠINCI pri PTUJU, ŠTAJERSKO,

**Kapljice za svinje.**

Cena 1 steklenice je K 1.20. O dobrem učinkovanju teh kapljic imam mnogo priznalnih in pohvalnih pisem. **F. Prull**, mestna lekarna pri c. kr. orlu, Maribor, Glavni trg št. 12, zraven rotovza.

Zahvala!  
 Najprva se Vam lepo zahvalim za to visokoscenjeno zdravilo proti rdečici. Od kar rabim to zdravilo, te nisem imel nobene rdečici v svinjih. Iz drugih krajev slišim pritožbe: Meni so vse svinje prednogi raje velikom trpijo, kakor da bi živilovali nekaj krom to zdravila. Priporočam veem svinjerojem, naj bi rabili to conjenzo zdravilo. Še nekateri se Vam lepo zahvalim in presim, pošljite mi spet 12 steklenic. Vselepspotovanjem  
 Ivan Škorjanec, p. d. Temelj, Srednja vas, p. Ruda, Koroška

**Nabirajte in sušite gobe (jurča)**

Vsako množino lepih suhih gob, orehov, lešnikov in brinjevega olja, kupi in plača po najvišji ceni:

**M. RANT, KRANJ (Kranjsko)**  
 prva expertna tvrdka deželna in gozdna pridelkov.

Posebno lep zaslužek se ima pri nabiranju in sušenju gob.

**Nakup**  
**Ivana!**  
 Navedite skrajno ceno, naloženo na žel. postaji in rok oddaje! Ta kojšnje plačilo proti duplikatom tovornih listov!  
**Vinko Vablč**, veletržec,  
 Žalec, Južnoštajersko.

Specerijska in kolonialna trgovina  
**Ivan Ravnikar,** Na drobno  
 debelo!

kupuje po najvišjih dnevnih cenah vsako množino pristne strdi, voska, kumne, Janeža, vinskega kamna in suhih gob.

**,Panorama-International“**

**Maribor, Grajski trg štev. 3, zraven gostilne „k državnemu crlu“** se priporoča na obilen obisk. Odprt cel dan. Vstopina 50 v. otroci 20 v. Predstava traja 25 minut. Vojni dogodki iz vseh bojišč, pokrajine vseh dežel celega sveta v naravnih velikosti, slikovite in resnične. Za malo denarja in malo izgubo časa se vidi mnogo samovnosti celega sveta. Kdo si enkrat ogleda „Panoramico“, pride zopet, ker so vedno nove predstave.

**Hranilnica in posojilnica v Jarenini**

obrestuje hranile vloge od 1. januarja 1918 naprej po

**3 1/2 %**

**Ocetna kislina**

je došla. Dobi se v malih množinah  
**pri Mag. Ph. Karl Wolf,**

drožerija,  
**Maribor, Gosposka ulica št. 17.**

**Gnoj**

za vlažno zemljo Kalijevo sol kemično preiskano 43, 2% no ima še Zagdruga v Račah 100 kg po 2 K 80 h. Vreče mora kupec sam poslati. Tega dušičnatega gnojila se mora vzeti za oral najmanj 500 kg.

**Naznanila**

za zavarovanje VII. vojnega posojila c. kr. avstr. voj.- vdovskega in sirotinskega sklada se sprejemajo v uradnem poslopu okrajnega glavarstva v Mariboru, 2. nadstropje, vrata št. 26. — Vodja pisarne: Janez Ev. Wesenjak.

**Gospe**  
 ki so dobro upeljane v industrijskih krogih, pri spediterjih, lekarnarjih, drogističih, rušnikih, poljedelskih združbah in veleposopečnikih, dobe koristajo zastopstvo v kemični tovarni Hugo Pollák, Krl. Vinograd, Jungmannova ulica št. 33.

Vsek vrst  
 lesa za kurjavo  
 tudi na storu takoj kupi  
 K. Wesjak, Maribor,  
 Tegethofova ulica štev. 19. 494

**,Peva oči slavec“**

Enjiga pod naslovom „Peva oči slavec“ tri deset mil krasoimi novimi narodnim pesmi. Počljem je vsakemu, kdo mi p. šije za K. 70 novih neobratljivenih poštnih znakov ali pa denar po poštini nakazuje. Na dopisnice in splošno na brezplačna narocila se pa ne morem oskrbiti. Narocile se pri MAT BELEC pri Sv. Bolfanku v Slovenskih goricah via Ptuj 51a.

**Kupim:** Slivovko in posušene sadje. Cene in množino na Franc Cvet Kamnik, Kranjsko. Prodajam tudi brinovo olje.

**Konjsko dlako,**

kravje repe, usnjarske ščetine, hrbtne ščetine in svinjsko dlako kupuje za visoke cene in sprejema po železnici, v poštnih vrečah tudi do 20 kg Eduard Hauptmann, tovarna krtač, Dunaj IX. B., Nussdorferstrasse 60.

Tvrdka ustanovljena 1. 1854.

**Slivovko,**

droženko, tropinovec, kupi za najvišjo ceno. Karl Saria, Maribor, Schmidplatz 1.

**Prošnja Slovencev v Nemčiji.**

Slovenci v Gladbecku v Nemčiji prisrčno prosijo veleč. duhovništvo in druge dobrosrčne rojake v domovini, ki imajo na razpolago kaj knjig, da nam blagovolijo za povečanje naše majhne slovenske knjižnice odstopiti slov. knjige. Tukajšnji Slovenci se vrlo zavedajo svoje narodnosti, a manjka jim slovenskega čitala. Za vsak najmanjši književni dar izrekam že vnaprej v imenu gladbeških Slovencev svojo najprisrčnejšo zahvalo.

Za Slovence v Gladbecku:

**Kaplan Tensundern,**  
 Gladbeck, Westfalen, Nemčija.

Od c. kr. urada za ljudsko prehrano legitimiran nakupovalec KAREL ROBAUS, Maribor, Koroška cesta št. 24. kupuje vsako množino zelja in repe. P. n. producenti se pozivajo, naj mu pošljejo svoje ponudbe pismeno ali ustmeno

Dovoljenja za pošiljanje, z katerimi je prevoz dovoljen, se preskrbijo.

**Zahvala.**

Vsem, ki so prišli od blizu in daleč, da izkažejo zadnjo čast naši ljubi, nepozabni materi

**Mariji Lobnik,**  
 posestnici v Orehovi vasi,

izrekamo najoplejšo zahvalo.

Zahvaljujemo se za poslane vence, za tolažeče nas izraze sočutja in še posebej prečastiti sliwniški duhovščini za zadnjo pot in sliwniškim pevcom za ganljive žalostinke.

Vse pa, ki so poznali našo predobro mamico, ki nas je pač prezgodaj zapustila, prosimo, naj ji ohranjo blag spomin!

V Orehovi vasi, dne 2. decembra 1917.

Žaluoča rodbina Lobnik.